PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir | Leto XXI. Št. 220 (6198) | TRST, četrtek 16. septembra 1965

INDIJSKO - PAKISTANSKA VOJNA

U Tant je odpotoval iz Delhija v New York ne da bi dosegel začasno ustavitev bojev

Izjavil je, da se bo še dalje trudil, da bi to dosegel - Ajub Kan je ponovil znane tri pogoje Šastri je obsodil Pakistan, da je s svojo nepopustljivostjo onemogočil vsaj začasno ustavitev bojev - Ajub Kan poziva ZDA, naj se aktivno vmešajo v spor - Indijci napredujejo proti Lahoru

NEW YORK, 15. — Nocoj so sporočili, da se bo varnostni svet OZN sestal v petek popoldne, da prouči poročilo tajnika U Tanta o njegovih posredovanjih v Indiji in Pakistanu.

BOMBAY, 15. — Glavni tajnik OZN U Tant je danes odpotoval iz Novega Delhija in je prispel popoldne v Bombay, od koder bo nadaljeval pot v New York, kamor bo prispel jutri zvečer ob 20. uri po srednjeevropskem času. V Londonu se bo ustavil jutri zjutraj pol ure in bo imel kratek razgovor z britanskim zunanjim ministrom Stewartom.

Pred odhodom iz Novega Delhija je U Tant izjavil, da je mnenja, da je želja Indije in Pakistana, da bi prenehali boje in našli mirno rešitev svojih problemov, postala v zadnjem tednu močnejša. Nadaljeval je: «Dokaz za to sem našel v odgovorih dveh vlad na moj poziv in v tej omejeni meri sem optimist. Tudi če boji niso še prenehali, ni razloga, da bi prekinili napore vseh ljudi dobre volje, da bi to dosegli.»

Zatem je U Tant izrekel veliko zaskrbljenost zaradi sedanjega stanja in je nadaljeval: «Poudariti moram, da so boljši odnosi med obema državama življenjske važnosti za blaginjo obeh držav in za svetovni mir.» Dalje je dejal, da bo njegovo poročilo varnostnemu svetu prva javna izjava o njegovem poslanstvu. V New Yorku izjavljajo, da je U Tant že poslal v New York predsedniku varnostnega sveta začasno poročilo. Drugo podrobnejše poročilo pa bo izročil jutri. Verjetno bo U Tant takoj po prihodu v New York zahteval sejo varnostnega sveta.

Pakistanski predsednik Ajub Kan je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da mora ustavitev sovražnosti med Indijo in Pakistanom zagotoviti «častno ureditev kašmirskega vprašanja». Poleg tega je treba preprečiti nov oborožen spopad med obema državama. Ajub Kan je dodal, da Pakistan «bije smrtno bitko, da se do skrajnosti brani». Predsednik je dodal, da bi takoj po ustavitvi ognja morali poslati v Kašmir varnostno silo Združenih narodov, ki bi jo sestavljali vojaki afriških in azijskih držav. Naloga te sile bi bila zagotoviti nepristranski plebiscit o prihodnosti Kašmira. Predsednik je poudaril, da samo plebiscit lahko reši kašmirsko vprašanje in prepreči nove sovražnosti. V sporu z Indijo ni mogoča vojaška rešitev. Edina rešitev je v ustavitvi sovražnosti, umiku indijskih in pakistanskih čet iz Kašmira, čemur naj bi v treh mesecih sledil plebiscit. Ajub Kan je dalje dejal, da vojna ne koristi ne Indiji ne Pakistanu, ter da bi morali obe državi živeti v miru. Pripomnil je, da Indija ne bo nikoli velika država v Aziji, «dokler ne bo sprejela obstoja Pakistana». Poudaril je da bi bilo v korist Indije imeti dobre odnose s Pakistanom, «toda to je mogoče samo na podlagi enakopravnosti».

Nato je Ajub Kan dejal, da bi bile ZDA lahko storile več za preprečitev izbruha sovražnosti med Indijo in Pakistanom. Dejal je, da bi morale ZDA zavzeti odkrito in neposredno stališče v sedanjem spopadu. ZDA bi morale «posvariti Indijo in Pakistan ter ju opozoriti, da ne bodo dopustile tega spopada». Poleg tega bi morale ZDA nadzorovati izvajanje «pravične rešitve» spora, t. j. tudi izvedbo plebiscita v Kašmiru.

Na vprašanje, ali je Pakistan pripravljen na kompromis glede katerekoli točke svojih predlogov, je Ajub Kan odgovoril, da se da o nekaterih točkah načrta pogajati. Kar se tiče roka treh mesecev za razpis plebiscita, bi se tudi lahko pogajali. Zatem je predsednik dejal, da bije Pakistan «obrambno vojno in nima namena razširiti spopada».

Na vprašanje, ali bi Pakistan sprejel neodvisni Kašmir, je Ajub Kan odgovoril, da bi to ustvarilo «novo bojišče za mednarodno oblast».

Na neko drugo vprašanje je Ajub Kan odgovoril, da bi Pakistan z naklonjenostjo sprejel mirovno posredovanje ministrskih predsednikov Commonwealtha. Dodal je, da ima Commonwealth veliko odgovornost pri tem. Na vprašanje, kakšno vlogo bi mogla imeti Velika Britanija, je odgovoril: «Do sedaj ni imela nobene aktivne vloge.»

Predsednik indijske vlade Šastri pa je govoril po radiu in izjavil, da med U Tantovim obiskom v Novem Delhiju ni bil dosežen sporazum o ustavitvi sovražnosti med Indijo in Pakistanom. Dodal je: «Spričo današnjih izjav pakistanskega predsednika Ajuba Kana na tiskovni konferenci, je treba pojasniti, da se morajo obrambne vojaške operacije nadaljevati z nezmanjšano odločnostjo.»

Zunanji minister Svaran Sing pa je časnikarjem izjavil: «Moj edini odgovor na tri točke Pakistana za ustavitev sovražnosti je: Proč roko od države Džamu-Kašmir. Država Džamu-Kašmir je sestavni del Indije. Spričo pogojev Pakistana, katerih sprejem bi pomenil sprejeti neutemeljene pakistanske zahteve do Kašmira, ni mogoč noben napredek tudi glede začasne ustavitve sovražnosti, kakor je želel doseči U Tant.» Minister je pripomnil, da je Indija storila, kar je mogla, da pozitivno odgovori na U Tantove predloge, čeprav je jasno poudarila svoje temeljno stališče in svojo dolžnost, da brani Kašmir. Poleg tega je Indija želela odgovoriti na nujne pozive številnih državnikov vsega sveta in v takem duhu je šla do skrajnih možnosti. Pakistansko stališče pa je onemogočilo tudi najmanjši smoter U Tanta, t. j. začasno ustavitev sovražnosti.»

V Tokiu je predsednik japonske vlade sprejel indijskega poslanika, ki mu je izročil pismo Šastrija. Šastri pravi, da Indija noče vojne s Pakistanom ter se je vpletla v spopad, samo da se brani pred dejanji Pakistana proti Indiji. Šastri dodaja, da Indija obžaluje, ker je Pakistan odbil poskus U Tanta za ustavitev sovražnosti.

Pomočnik pakistanskega zunanjega ministra, ki potuje v New York, je na londonskem letališču izjavil, da se Pakistan «bori za samoodločbo» in da sta obe resoluciji varnostnega sveta «nepopolni», češ da «nalagajo Pakistanu pogoje, ki so ugodni za Indijo».

Davi je predsednik britanske vlade Wilson sprejel v Londonu indijskega poslanika na razgovor.

Predstavnik Bele hiše v Washingtonu je danes izjavil, da je ameriška vlada prepričana, da gre pot za mir med Indijo in Pakistanom skozi OZN. «Predsednik je zastavil ves vpliv svoje vlade v oporo mirovnemu poslanstvu U Tanta», je poudaril predstavniku Bele hiše in dodal, da namerava Johnson storiti vse mogoče, da se doseže mir, in prepričan je, da gre pot miru skozi Združene narode. Nadaljeval je: «Kakor se zdi po zadnjih informacijah ni moč reči, da je poslanstvo glavnega tajnika končano, zato ni moč niti reči, da je propadlo. Upamo, da bo uspešno.»

Državni tajnik Dean Rusk pa je na tiskovni konferenci znova pozval obe državi, naj se začneta pogajati. Dodal je, da je indijsko-pakistanski spor posledica nekaterih nerešenih vprašanj, ki izhajajo iz delitve obeh držav. Pripomnil je, da je treba v sedanjem sporu delati preko varnostnega sveta OZN za mir. Državni departma je danes javil, da program pomoči, ki so ga določili pred 30. junijem letos, določa 601 milijon dolarjev za Indijo in 301 milijon dolarjev za Pakistan. Ta pomoč ni bila ukinjena, pač pa je bila ukinjena dobava vojaške pomoči obema državama zaradi sedanje vojne.

V Novem Delhiju izjavljajo, da je bil sinočnji pakistanski letalski napad na indijsko mesto Jodpur najmočnejši od začetka bojev. Nocoj je predstavnik indijske vlade izjavil, da so indijske čete napredovale na severni fronti in da so sedaj oddaljene samo 11 km od Lahora. V južnem Kašmiru so Pakistanci v preteklih dneh prodrli nekaj kilometrov na indijsko ozemlje, toda sedaj je bil njihov napad zaustavljen. V zadnjih 24 urah je indijsko letalstvo štirikrat bombardiralo pakistansko oporišče Sardoga ter povzročilo veliko škodo. Predstavnik indijskega ministrstva za vojno je izjavil, da so Pakistanci utrpeli od 5. avgusta dalje naslednje izgube: 320 ujetnikov, nad 1.800 mrtvih; med Indijci je bilo 612 mrtvih. Poleg tega so Pakistanci zgubili 248 tankov (Indijci 60) ter 55 letal.

Indijske čete so danes zasedle tudi železniško progo, ki veže Sialhod z mestom Pasruru, ki je 50 km bolj na jugu. Na tem sektorju nadaljujejo indijske čete napredovanje.

Pakistanski general na tej fronti Sialhod pa je izjavil, da so Indijci zgubili v zadnjih dneh na tej fronti od 150 do 200 tankov. Dejal je, da so tu imeli Pakistanci mnogo uspehov, ter da je mnenja, da bodo lahko uničili glavnino indijske vojske na tej fronti. Na fronti blizu Lahora pa so Pakistanci včeraj odbili tri indijske napade. Pakistanski predstavnik je izjavil, da je tu padlo 150 indijskih vojakov. Dalje je dejal, da so pakistanske čete zasedle dve indijski postojanki blizu Gadre na južnem delu meje med Indijo in Pakistanom.

Nocoj so v Ravalpindiju objavili uradno izjavo, ki pravi, da v zadnjih 48 urah ni bilo večjih bojev, čeprav se nadaljuje živahna dejavnost na vseh frontah. V pakistanskih krogih trdijo, da je to znak, da indijski vojski ni uspel načrt, da bi naglo porazila Pakistance in zasedla v 24 urah Lahore.

Indijska tiskovna agencija javlja, da so indijske čete po štirih urah srditih bojev med oklepnimi silami zavzele važen kraj jugovzhodno od Sialkota. List «Times of India» pa poroča o živahni vojaški dejavnosti na severni meji Vzhodnega Pakistana, kjer Pakistanci baje kopljejo jarke. V Asamu je civilna straža dobila orožje.

Danes so nadaljevali evakuacijo ameriških in nemških državljanov iz Lahora. S posebnimi vojaškimi letali je prispelo v Teheran nad 600 Američanov.

V Teheran sta prišla danes iz Ravalpindija predsednik iranske vlade Hoveida in turški zunanji minister Isik. Hoveida je izjavil, da je Iran pripravljen dajati Pakistanu vsestransko pomoč.

Predsednik nepalske vlade je včeraj izjavil, da nepalska vlada ne bo dovolila Pakistanu uporabljanja nepalskega ozemlja za vojaško dejavnost proti Indiji. Zagotovil je indijski vladi, da bo Nepal sprejel vse potrebne ukrepe, da to prepreči. V indijskem parlamentu pa so številni poslanci zahtevali prekinitev diplomatskih odnosov z Indonezijo zaradi demonstracij proti indijskemu poslaništvu v Djakarti.

Stefanopulos predsednik vlade?

ATENE, 15. — Kralj Konstantin bo jutri menda poveril sestavo vlade Stefanopulosu, kateremu ne bo stavil nobenih pogojev. Govori se o možnosti sestave vlade iz odpadnikov bivše Zveze centra, ki bi uživala podporo radikalov in progresistov, ki pa bi v vladi sodelovali samo «simbolično», tako da bi imenovali dva ministra **brez** listnice.

Desnica pravi, da bo Stefanopulos prejel v parlamentu potrebno večino, kar pa je kaj dvomljivo, saj je trenutno položaj še vedno neizpremenjen in lahko računa samo na 8 glasov progresistov, 99 glasov ERE in 36 odpadnikov Zveze centra, kar znese 143 glasov (v parlamentu je 300 poslancev) in kar se bistveno ne razlikuje od glasov, ki jih je prejel Cirimokos. Zato na vse načine «pritiskajo» na poslance, ki so ostali zvesti Papandreuju, da bi pridobili vsaj še deset odpadnikov in na tak način večino v parlamentu. Na to opozarja Papandreuju zvest tisk, ki istočasno pravi, da so vsi novi poskusi neustavni in da je edini izhod iz krize v — po ustavi predvidenih — novih volitvah.

Nove eksplozije na Južnem Tirolskem

BOCEN, 15. — Nocoj sta v dolini dei Molini in v Pustriški dolini blizu italijansko-avstrijske meje slišali druge močne eksplozije.

Po dosedanjih ugotovitvah ni bilo ne žrtev ne škode. Eksplozija v dolini dei Molini je nastala ob 21.45 blizu hiše tamkajšnjega župana. Verjetno je šlo za peklenski stroj.

Kar se tiče eksplozij, ki so jih slišali v Pustriški dolini, niso še znane podrobnosti

DAN ITALIJE NA ZAGREBŠKEM VELESEJMU

Italijanski razstavljavci prikazujejo bogato izbiro raznovrstnega blaga

Veliko zanimanje za blago široke potrošnje in za raznovrstne stroje - Letos razstavljajo tudi podjetja iz Trsta, Gorice, Vidma in drugih krajev Furlanije - Julijske krajine

(Od našega posebnega dopisnika)

ZAGREB, 15. — Na 69. mednarodnem velesejmu v glavnem mestu Hrvatske je bil danes dan Italije. Ob tej priložnosti je italijanski zavod za zunanjo trgovino (ICE), ki je kakor vsako leto organiziral kolektiven nastop italijanskih razstavljavcev v novem paviljonu na skrajnem koncu tako imenovane Aleje narodov, priredil svečan sprejem, katerega so se udeležili italijanski poslanik v Jugoslaviji Roberto Ducci, trgovinski svetnik pri poslaništvu dr. Virgilio Gorga, načelnik italijanskega paviljona Giorgio Corrias, italijanski konzul v Zagrebu Antonino Restivo ter načelnik italijanskega zunanjetrgovinskega urada v Zagrebu dr. Parisi; z jugoslovanske strani so se sprejema udeležili podpredsednik sveta SR Hrvatske Ilija Riganović, predsednik odbora za gospodarsko-proizvajalne dejavnosti pri republiškem svetu Milan Majstorović, član izvršnega sveta Vječeslav Holjevac, republiški tajnik za gospodarstvo Cedo Grbić, predsednik mestne skupščine Zagreba Pero Pirker in številni drugi gostje.

Na letošnjem jesenskem velesejmu nastopa skupno 6320 razstavljavcev, in sicer je med njimi 1205 domačih in 5115 tujih firm. Pred glavnim vhodom na sejmišče vihra na drogovih 33 tujih zastav, med temi 22 iz Evrope, 20 iz Afrike, 13 iz Azije in 4 iz Amerike. Italija je prisotna z obsežno kolektivno razstavo, in sicer v okviru splošnega vzorčnega velesejma. Tu so prisotna številna velika podjetja iz Milana, Turina in drugih velikih industrijskih središč severne Italije. Med najvažnejšimi firmami naj omenimo na primer družbo Edison, dalje italijanski zavod za izkoriščanje petrolejskih vrelcev ENI, milansko tovarno Ferrania, tovarno avtomobilov Fiat, znano podjetje, ki izdeluje keramične izdelke Richard-Ginori, dalje tovarno električnih gospodinjskih strojev Indesit, Italviscoso, Montecatini, tovarno strojev Zocca in druga velika podjetja.

Poleg številnih standardnih proizvodov, ki jih italijanski razstavljavci prikazujejo na zagrebški prireditvi že dolgo vrsto let, tako zlasti raznih strojev in industrijske opreme, so italijanski tovarnarji pripravili letos še posebno bogato izbiro blaga za široko potrošnjo. Tako obsega razstava zlasti mnogo tkanin, čipk, modnih konfekcij za ženske in otroke, otroških igrač in podobno. Iz razgovora z razstavljavci smo zvedeli, da se prav za blago za široko potrošnjo opaža med jugoslovanskim poslovnim svetom največje trenutno zanimanje. Predstavniki skoraj vseh velikih jugoslovanskih blagovnic so namreč že stopili v tesen stik z italijanskimi proizvajalci, da bi si zagotovili dobavo primernih količin najrazličnejšega blaga te vrste. Zanimanje za ta odsek letošnje jesenske prireditve je toliko bolj izrazito, ker so bila jugoslovanskim uvoznikom blaga za široko potrošnjo še pred začetkom prireditve zagotovljena potrebna devizna sredstva za uvoz tega blaga. Italijanske tovarne so letos razstavile tudi mnogo naprav za gradbeno industrijo. Jugoslavija kot turistična dežela potrebuje čedalje več turističnih objektov, hotelov, motelov itd. ter še zlasti mnogo sodobno urejenih cest. Na to niso pozabili italijanski tovarnarji, ki so v Zagrebu razstavili razne naprave za graditev in asfaltiranje cest. Posebno otipljiv uspeh je na tem področju dosegla firma Marinni, ki je razstavila primerek stroja vrste «Finischer», ki lahko položi do 700 metrov betonskega cestišča v širini 7 metrov na dan. Drugo področje, na katerem so italijanski razstavljavci posebno močni, je razstava kmetijskih strojev. Jugoslovansko podjetje Poljooskrba je v teh dneh dobilo od osrednjih oblasti dovoljenje za uvoz večje količine teh strojev, ki jih bo potem razprodalo na domačem tržišču, tako da se tudi tu obetajo dobre sejemske kupčije. O ugodnem poteku poslovanja italijanskih firm poročajo tudi s področja elektromehanike. Zlasti naprave za telegrafijo in radiodifuzijo so vzbudile zanimanje pri številnih jugoslovanskih podjetjih, med katera štejeta tudi ravnateljstvi beograjske in sarajevske pošte.

Na koncu naj omenimo še razveseljivo dejstvo, da so letos prisotni na sejmu tudi številni razstavljavci iz Trsta, Gorice in Vidma ter drugih krajev dežele Furlanije-Julijske krajine. Njihov množičen nastop ponovno dokazuje, da se deželni gospodarski krogi resno pripravljajo na čedalje tesnejše sodelovanje z vzporednimi krogi iz sosedne republike Jugoslavije.

V soboto bo v Zagrebu zasedanje predstavnikov jugoslovansko - italijanske trgovinske zbornice iz Milana, oziroma iz Beograda.

ELIO FORNAZARIČ

NA RAZOROŽITVENI KONFERENCI

Dve spomenici nevezanih držav

Poziv jedrskim državam, naj ukinejo podzemeljske jedrske poskuse

ŽENEVA, 15. — Nevezane države na razorožitveni konferenci (Burma, Brazilija, Etiopija, Indija, Mehika, Nigerija, Švedska in ZAR) so predložile danes odboru osemnajstorice, ki se je sestal na svoji 233. seji, dve spomenici glede prepovedi širjenja jedrskega orožja.

Spomenico je obrazložil mehiški delegat Gomez Robledo. Skupina osmih izraža mnenje, da bi morali ukrepe za preprečitev širjenja jedrskega orožja spremljati konkretni ukrepi za ustavitev jedrske oboroževalne tekme. Hkrati bi morali omejiti, znižati in nato ukiniti zaloge jedrskega orožja in sredstva za njegovo prevažanje. Spomenica ugotavlja, da so države NATO predložile konferenci načrt pogodbe o tej zadevi, ter da so glede tega resna nesoglasja. Zato predlaga, naj konferenca upošteva predloge osmih nevezanih držav za rešitev problema.

Kar se tiče prekinitve podzemeljskih jedrskih poskusov, izrekajo nevezane države mnenje, da bi sklenitev popolne pogodbe okrepila moskovsko pogodbo in bi hkrati odprla pot za nove sporazume. Mnenja so, da bi z izmenjavo znanstvenih informacij med jedrskimi državami ali z izboljšanjem sedanje tehnike ugotavljanja in nadzorstva mogli olajšati sporazum. Medtem pa podpisnice spomenice pozivajo jedrske države, naj ukinejo svoje poskuse. Delegacije nevezanih držav poudarjajo korist, ki bi jo imeli od mednarodnega sodelovanja pri iskanju sredstev za nadzorstvo potresnih pojavov.

Sledila je kratka debata, katere so se udeležile skoraj vse delegacije. Večina delegacij je poudarila važnost obeh spomenic kot «koristno pobudo» za debato o razorožitvi v Združenih narodih.

Italijanski delegat Cavalletti je izjavil, da pomenita spomenici nevezanih važen prispevek k delu odbora, in je podpri predlog za izmenjavo znanstvenih informacij med jedrskimi državami. Kar se tiče prepovedi širjenja atomskega orožja, pa je Cavalletti zatrjeval, da tudi italijanski predlog za moratorij povezuje jedrsko razorožitev in obveznost proti širjenju jedrskega orožja. Prihodnja seja bo jutri in na njej bodo proučili končno poročilo za skupščino OZN. Delo konference bo nato odloženo na čas po zasedanju skupščine OZN.

Pieraccini zaključil obisk v Varšavi

VARŠAVA, 15. — Minister za proračun Pieraccini je zaključil tridnevni uradni obisk Poljske in se bo jutri zjutraj z letalom vrnil v Rim. Minister je izjavil, da se je v teh dneh sestal z vidnimi predstavniki poljskega javnega življenja in med drugim tudi s predsednikom državnega sveta Ochabom. Ugotovili so nagel razvoj trgovinskega sodelovanja, saj se je v letošnjih prvih šestih mesecih italijanski izvoz zvišal za 41 odst., uvoz pa za 22,2 odst. Ta izmenjava se lahko še okrepi v obojestranskem interesu. Razpravljali so tudi o programiranju, ki je sicer bistveno drugačno zaradi različne družbene ureditve, vendar pa so izkušnje zanimive in koristne. Predsednik poljske planske komisije Jedrychowski pa je poudaril, da predstavlja obisk italijanskega ministra nadaljnje utrjevanje italijansko-poljskih odnosov ter da izkušnje uče, da osebni stiki prispevajo h krepitvi teh odnosov. Potrdil je, da ga je Pieraccini uradno povabil na obisk Italije, kar je z velikim veseljem sprejel.

Po neuradnih vesteh bosta Varšavo obiskala od 14. do 16. oktobra predsednik republike Saragat in zunanji minister Fanfani, ki bosta povabila na obisk Italije predsednika državnega sveta Ochaba in zunanjega ministra Rapazkega.

BEOGRAD, 15. — Zvezni izvršni svet je danes na svoji redni seji med drugim razpravljal o nekaterih vprašanjih gospodarskih odnosov Jugoslavije z združenjem evropske svobodne trgovine (EFTA), s tem da se prouči možnost informativnih razgovorov z EFTA, da bi se našle praktične rešitve za izboljšanje trgovinske izmenjave in drugih oblik sodelovanja.

ZAKLJUČEN OBISK POLJSKE DELEGACIJE V PARIZU

Cyrankiewicz se zahvaljuje de Gaullu zaradi stališča o meji na Odri in Nisi

Poglobitev gospodarskega sodelovanja med Francijo in Poljsko - De Gaulle je ponovil zahtevo, naj se kmetijstvo nepreklicno vključi v skupno tržišče

PARIZ, 15. — Francosko-poljsko uradno sporočilo pravi ob koncu obiska poljske delegacije v Parizu, da francoska in poljska vlada želita, «naj bi se med vsemi državami evropske celine postopoma uvedlo sodelovanje ob vzajemnem spoštovanju suverenosti». Mnenja sta, da je treba spodbujati težnje po normalizaciji odnosov med Vzhodom in Zahodom, da se postopoma ustvari ozračje pomirjenja.

Sporočilo pravi, da so razgovori potekali v ozračju velike prisrčnosti, ter da sta si delegaciji izmenjali poglede o glavnih mednarodnih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav, ter o odnosih med obema državama.

Kar se tiče Vietnama, «sta obe strani ugotovili, da je moč najti rešitev samo s povratkom k ženevskim sporazumom iz leta 1954. Sporočilo pravi dalje, da so bile evropske zadeve v središču razgovorov.

Na koncu pravi sporočilo, da je moč pričakovati važen razvoj francosko-poljskih odnosov v trgovini, in da sta obe strani izrazili željo, naj bi se razširil okvir izmenjave, ter naj bi se razvilo sodelovanje v industriji. Sklenili so nadaljevati stike med obema vladama in izmenjavati s poglede o zadevah, ki se tičejo obeh držav, z namenom, da se okrepi sodelovanje. Poljska delegacija bo odpotovala v Varšavo jutri zjutraj.

O obisku poljske delegacije v Parizu so davi razpravljali na seji francoske vlade. Minister za informacije Peyrefitte je izjavil, da je general de Gaulle poudaril, da je bil poljski obisk koristen in da je zadovoljivo potekal. Na vprašanje nekega časnikarja je Peyrefitte odgovoril, da na seji vlade niso govorili o meji na Odri in Nisi.

Peyrefitte je dalje sporočil, da so na seji vlade govorili predvsem o de Gaullovih izjavah glede skupnega tržišča na tiskovni konferenci, ki je bila v četrtek. Peyrefitte je dejal, da je de Gaulle na seji vlade izjavil: «Francija se bo še dalje trudila, da bi se kmetijstvo nepreklicno vključilo v skupno tržišče», in da francoska vlada upa, da bo to doseženo.

Predsednik poljske vlade Cyrankiewicz je na kosilu, ki ga je priredil francoski diplomatski tisk, izrazil željo, naj bi se v Evropi priznalo sedanje stanje in tudi meja na Odri in Nisi med Nemčijo in Poljsko. Ponovno je izrazil hvaležnost de Gaullu glede njegovega stališča o tej meji. Pripomnil je, da želi Poljska, ki je že normalizirala trgovinske odnose z Nemčijo, normalizirati tudi politične odnose, toda s pogojem, da se spoštuje sedanje stanje. Glede francoskega stališča, kar se tiče meje na Odri in Nisi, je Cyrankiewicz izjavil: «Izrekam hvaležnost generalu de Gaullu ne samo kot Poljak, temveč tudi kot Evropejec in prijatelj Francije, ker je ta meja, meja miru, ki jo ščiti naše zavezništvo s Sovjetsko zvezo in naš sporazum z Nemško demokratično republiko; je meja, ki krepi varnost in stabilnost v Evropi.»

Cyrankiewicz je predlagal tudi sklicanje mednarodne konference za evropsko varnost in rešitev nemškega problema. Konference bi se morale udeležiti vse zainteresirane države, in seveda tudi ZDA sorazmerno z vlogo, ki jo sedaj imajo v Evropi in predvsem v Nemčiji.

O kandidaturi Koče Popovića za predsednika OZN

BEOGRAD, 15. — V zvezi z novicami, ki se zadnje čase javljajo v inozemskem tisku o morebitni kandidaturi Koče Popovića za predsednika letošnjega zasedanja generalne skupščine OZN, je Tanjug izvedel iz pooblaščenih jugoslovanskih krogov, da so zadnje čase nekatere delegacije članic OZN izrazile željo, naj bi Koča Popović kandidiral. Jugoslovanski uradni krogi poudarjajo v zvezi s posvetovanji v tem smislu, da kandidatura Koče Popovića pride v poštev samo, v kolikor bi za to bilo splošno oziroma široko soglasje držav članic OZN.

SVEČAN SPREJEM SARAGATA V BUENOS AIRESU

Preti razpravljal s sindikalisti o bližnji reformi državne uprave

Minister pravi, da med stališči vlade in sindikatov ni bistvenih razlik - Nov bombni napad v bližini avstrijske meje

BUENOS AIRES, 15. — Predsednik republike Saragat, minister za zunanje zadeve Fanfani in člani spremstva so ob 1. uri ponoči zapustili Montevideo in so se vkrcali na križarko «Andrea Doria». Na pomolu je predsednika pozdravila velika množica italijanskih izseljencev ter predstavniki oblasti.

Križarka je nato odplula proti argentinski prestolnici, kamor je priplula okoli 10. ure dopoldne. Vreme je bilo lepo, kar je še zlasti omogočilo topel sprejem. Predsednika Saragata je pozdravil argentinski predsednik Illia, župan pa mu je predal ključe mesta. Predsednika sta nato pregledala častno četo vojakov, nakar se je italijanska delegacija odpeljala v hotel «Plaza», kjer bo prebivala med tridnevnim obiskom Argentine in od koder bo odpotovala v Santiago, prestolnico države Čile.

Okoli poldne je predsednik zapustil hotel in se odpeljal po mestu v državno palačo, kjer ga je sprejel predsednik Illia, mu predstavil vlado ter diplomatske predstavnike. Do prvih govorov je prišlo med svečanim kosilom, ko sta predsednika izmenjala zdravici.

Popoldne je Saragat govoril na izredni seji argentinskega kongresa. Se prej je podpredsednik argentinske republike pozdravil Saragata v imenu parlamenta.

RIM, 15. — Minister za reformo javne uprave Preti se je danes dve uri pogovarjal s sindikalnimi predstavniki državnih uslužbencev o reformi položaja višjih državnih uradnikov. Po razgovoru je minister dejal, da so razpravljali predvsem o znižanju organika za 20 odstotkov, s čimer se sindikati načeloma strinjajo, istočasno pa zahtevajo, da se uvede enak postopek za višje in ostale uradnike, tako da bodo vsi deležni ugodnosti, do katerih bo prišlo na osnovi skrčenja števila osebja. Preti je dejal, da stališča vlade in sindikatov niso oddaljena in da je mogoč sporazum. Zato se bodo že jutri sestali člani ožje komisije ministrstva, da proučijo zapletene podrobnosti celotnega vprašanja.

Iz sindikalnih virov se je izvedelo, da so sindikalne organizacije vztrajale na globalni rešitvi vprašanja in da so se z ministrom dogovorili, da ministrski svet ne bo razpravljal, dokler ne bo dosežen sporazum.

Dopoldne so se zaključili razgovori med predstavniki PSDI in tajnikov socialistične internacionale Carthyjem, ki je s tajnikom in podtajnikom PSDI Tanassijem in Cariglio poglobil predvsem vprašanja držav v razvoju. Carthy je ugotovil, da je socialistična internacionala že pred časom izdelala načrt pomoči državam v razvoju s tem, da bi ustanovili poseben sklad s pomočjo prispevkov industrializiranih držav, ki bi jih vplačevale na osnovi narodnega dohodka. Sklad bi nadzoroval poseben mednarodni organizem, ki bi deloval v okviru OZN. V tem okviru bodo tudi sklicali gospodarsko konferenco, ki bo v Rimu 2. novembra in na kateri bodo prisotni ministri ter socialdemokratski strokovnjaki, ki bodo razpravljali o gospodarskem razvoju Evrope, zlasti v zvezi z načrtovanjem, borbi proti inflaciji, mednarodni trgovinski izmenjavi in o odnosih med nacionaliziranim gospodarstvom ter «demokracijo».

Sestal se je izvršni odbor KD, ki je na predlog tajnika Rumorja sklenil, da bo vsedržavna skupščina stranke v Sorrentu od 30. oktobra do 3. novembra. Istočasno so tudi določili kriterije udeležbe na skupščini. S tem uradnim sporočilom KD je potrjeno, da bodo v letošnji jeseni važna zasedanja strank, saj je že določen datum kongresa PSI in kongresa KPI.

Senat bo začel delo v ponedeljek 27. septembra ob 15. uri, ko bo na dnevnem redu poleg nekaterih manj važnih zakonov tudi glasovanje o filmskem zakonu. Komisije senata pa nadaljujejo proučevanje proračuna, da bodo izsledke in ugotovitve lahko predložili komisiji za finance in zaklad do 24. septembra. Po novem postopku bo namreč v dvorani poročala samo ta komisija in ne več vsaka komisija posebej.

Sindikalne organizacije CGIL, UIL in CISL so proglasile 48-urno stavko delavcev cementarn, ki bodo stavkali 23. in 24. septembra, ker kljub uspeli zadnji 24-urni stavki ni prišlo do obnovitve pogajanj o vsedržavni delovni pogodbi. Že sedaj sindikalne organizacije opozarjajo, da bodo posegle po še ostrejših stavkovnih oblikah, če tudi ta stavka ne bi privedla do zaželenega rezultata. 23. in 24. septembra se bo sestal splošni svet CGIL, na katerem bo tajnik Novella poročal o temi «Takojšnji razvoj borbe za izboljšanje položaja, za zaposlitev in sindikalno svobodo, ter enoten odgovor ofenzivi delodajalcev».

Preteklo noč je prišlo v bližini avstrijske meje v kraju Selva dei Molini do novega bombnega atentata. Neznanci so položili bombo v stanovanjsko stavbo, ki jo gradi ENEL za uslužbence elektrarne, ki jo grade v bližini. Poslopje je bilo zapuščeno in ga nihče ni stražil. Ponoči pa se je vanje vrnilo pet gradbenih delavcev, ki spijo na zasilnih ležiščih prav nad kletjo, kjer je bila postavljena bomba. Delavci so se vrnili okoli 23.30, bomba pa je eksplodirala nekaj minut pred 1. uro ponoči. Naredila je sicer veliko škodo, vedar je strop kleti vzdržal in je samo razpokal, tako da je bil samo eden od delavcev laže ranjen z drobcem stekla.

Karabinjerji iz bližnjega naselja so takoj hoteli priskočiti na pomoč, so pa padli v pravo zasedo, ki je bila nalašč že prej pripravljena. Ko so šli iz male postojanke in so se zadržali v svetlobi pri odprtih vratih, so neznanci začeli streljati proti njim z brzostrelkami, vendar k sreči niso nobenega ranili.

Takoj zatem so izvedli obsežnejšo mobilizacijo policijskih sil in so začeli podrobneje pregledovati celotno področje s helikopterji in policijskimi psi.

Italijanski odpravnik poslov veleposlaništva na Dunaju opolnomočeni minister Calenda je popoldne razpravljal z avstrijskim generalnim tajnikom zunanjega ministrstva Kirchschlagerjem o zadnjih atentatih teroristov.

Stamboličeva poslanica konferenci za mir v Washingtonu

BEOGRAD, 15. — V poslanici, ki jo je poslal predsednik zveznega izvršnega sveta Peter Stambolič konferenci za «Mir ob pravici», ki zaseda v Washingtonu, toplo pozdravlja napore udeležencev konference, da se s pravico zagotovi mir na svetu. Splošno borbo za mir in boljšo prihodnost človeštva si je težko zamisliti brez spoštovanja pravic in obveznosti v mednarodnih odnosih, poudarja Peter Stambolič in ugotavlja, da je danes, ko se veča nevarnost za mir, ko se veča število sil, ki so tudi za ceno vojne pripravljene doseči svoje politične in gospodarske interese, posebno važno delovanje miroljubnih sil, ki zahtevajo, da se spori med državami in narodi mirno rešijo.

šport-šport

Independiente 0 Internazionale 0

Italijanska enajstorica ponovno osvojila medcelinski pokal

BUENOS AIRES, 15. — Inter si je z nocojšnjim neodločenim rezultatom brez gola v povratni tekmi z Independientem ponovno osvojil medcelinski pokal prvakov. Argentinci so tudi v drugem polčasu vztrajno napadali, vendar niso mogli spraviti italijanskih tekmecev na kolena.

Prvi polčas se je zaključil neodločeno brez gola. Igralci Independienta so bili stalno v napadu in njihova premoč je bila očitna. Italijani, večkrat negotovi v obrambi, so tu pa tam s hitrimi prodori ogrožali vrata domačinov, ki so silovito odgovarjali, a so bili premalo prodorni in še manj učinkoviti. Enajstorici sta se predstavili 90 tisoč gledalcem, ki so prinesli blagajni rekordno vsoto nad 50 milijonov lir in sodniku Yamasakiju (Peru) v naslednjih postavah.

Independiente: Santoro, Navarro, Pavoni; Ferreiro, Rolan, Guzman; Bernao, Mura, Avallay, Mori, Savoy.

Inter: Sarti, Burgnich, Facchetti; Bedin, Guarnieri, Picchi, Jair, Mazzola, Peirò, Suarez, Corso.

KANADSKI PREMIER SI ŽELI TRDNEJŠE OSNOVE

Kako da so se liberalci prav sedaj odločili za parlamentarne volitve?

Za uresničenje zahtevnejšega programa nima Pearson dovolj glasov

Ni se še dodobra polegel nemir okrog jedrske oborožitve Kanade, ki je bilo gotovo osrednje vprašanje kanadskih volitev leta 1963, ko je te dni premier Pearson sporočil, da bodo 8. novembra nove parlamentarne volitve. Zakaj se je voditelj liberalne stranke odločil za ta korak tri leta pred rednim ustavnim rokom?

V izjavi naciji je povedal, da izkorišča ustavno načelo o predčasnih volitvah zato, da bi lahko po volitvah, kjer računa, da bo njegova stranka dobila absolutno večino, laže uresničil svoj program. Zakaj resnica je, da so vse kanadske vladne garniture v zadnjih letih morale bolj loviti ravnotežje na tehtnici političnih sil, opiraje se zdaj na stranko družbenega zaupanja, zdaj na demokratsko stranko, kot pa da bi se lotile dela s trdnih tal. Na zadnjih volitvah je dobila liberalna stranka tako pičlo večino, da je bilo sploh vprašanje, ali se bo prejšnji premier Pearson umaknil.

Vladajoča stranka ima zdaj v parlamentu 129 mest, najmočnejša opozicijska, konservativna 96, nova demokratska stranka 17 in stranka družbenega zaupanja 22. Številke torej kažejo, da so Pearsonove pozicije na moč labilne. Če dodamo k temu kvantumu še nekaj za vlado precej nevšečnih faktorjev, bomo videli, da utegne Pearsonova barka brez močnejšega parlamentarnega vetra ne le obstati, marveč celo potoniti.

Omenimo naj predvsem rastoče nerazpoloženje angleško govorečih volivcev zaradi določenih koncesij, ki jih je Pearson dal ali obljubil francoskemu delu. Napetost med obema skupnostma še vedno raste in v sedanjem okviru, ki močno tesni vlado, ni pričakovati, da bi vlada še mogla storiti kaj, da bi napetost upihnila. Nasprotno, vso pomirjevalno dejavnost je nedavno obremenila še huda afera, v katero so bili zapleteni visoki vladni uradniki francoskega porekla. To je bila tako imenovana afera «Rivard», šlo pa je za tihotapljenje mamil in podkupovanje, za kar je moral nazadnje odstopiti celo pravosodni minister Guy Favreau. Pearson je skušal s spremembami v kabinetu afero zabrisati in zdaj kaže, da se zadeva počasi pogreza v pozabo — če sodimo po njegovi odločitvi o volitvah.

Očitki, da je preveč proameriško usmerjen in da je oborožil Kanado z jedrskim orožjem, so sicer nekolikanj zbledeli, ostala pa še vedno prepričanje, da v zunanji politiki operira le verbalno in da so njegove poteze neodločne in nejasne. To velja tako za svetovne probleme kot za odnos do politike južne sosede in razmerje do OAD. Podobno neučinkovitost je opaziti zadnje mesece tudi na notranje političnem področju — toda vse to je navsezadnje moč pojasniti tudi s položajem v parlamentu.

Če se je odločil za ta tvegani korak — razpis volitev — je iskati vzroke tudi v drugi plati njegovega dveletnega vladanja. Vemo na primer, da je bil le malo pred svojim sklepom v zahodnih kanadskih provincah, kjer je nedvomno videl, da se moč liberalne stranke krepi. Zavoljo kanadskega gospodarskega poleta, ki je tako močan, da ga niso pričakovali niti največji optimisti, mu večina politično brezbrižnih volivcev nemara ne zameri več, da noče disciplinirati ekspanzije ameriškega kapitala.

Načrtal je program zmanjševanja revščine in brezposelnosti, ki je sorazmerno velika, in mu dal pri južni sosedi izposojeno ime — «boj proti revščini», kar pa zadeva njegov širši program kanadskega notranjega razvoja, pa trdijo, da je tako spretno zasnovan in vabljiv, da mu niti konservativci ne morejo kaj dosti oporekati. S precej manj zapetim stališčem, kot je ameriško, glede trgovine s socialističnimi deželami in pomoči deželam v razvoju si je gotovo pridobil tudi naklonjenost gospodarskih krogov ter izven desničarskih grupacij nasploh. Veliko pozornost zbuja tudi njegovo stališče do ameriške politike v Vietnamu, ki je načeloma ne podpira, in do drugih mednarodnih problemov.

Ob upoštevanju vsega tega in pogledu na precejšnjo krizo v rivalski stranki je bila njegova odločitev pravzaprav lahka. Zakaj v konservativni stranki se je francosko govoreče krilo povsem obrnilo od Diefenbakerja, ker je tožo vztrajal na angleških privilegijih. Angleško govoreči del pa mu je začel očitati njegovo staro slabost, zaradi katere je na zadnjih volitvah pravzaprav tudi pogorel — pomanjkanje smisla za taktiziranje.

Pearsonova ocena razpoloženja med volivci je potemtakem precej realna in verjetno ne pretirano optimistična. Vendar pa pri tem nikakor ne gre spregledati zgoraj navedenih težav, ki jih doživlja liberalna stranka sama. Prav okrog teh pa pleteta svoje račune demokratska stranka in stranka družbenega zaupanja.

J. T.

Nobelova nagrada organizaciji FAO?

OSLO, 15. — V dobro obveščenih krogih v Oslu menijo, da bodo letošnjo Nobelovo nagrado za mir dali Organizaciji za prehrano in kmetijstvo Združenih narodov FAO, kot priznanje za njene napore v borbi proti lakoti v svetu. Leta 1963 je bila Nobelova nagrada dodeljena mednarodnemu odboru Rdečega križa, lansko leto pa ameriškemu črnskemu voditelju za integracijo dr. Martinu Lutherju Kingu. Sklepi posebnega odbora norveškega parlamenta, ki izbira Nobelove nagrajence, ne bodo znani do začetka novembra.

Astronavta Leonov in Beljajev v Atenah

Leonov in Beljajev se pogovarjata z grško kraljico Ano Marijo in s kraljevo materjo Frideriko

V Atenah se nadaljuje XVI. svetovni astronavtski kongres. Včerajšnji dan je bil namenjen predvsem poročilom in razpravi o vesoljskem pravu. Na vrsti je bila razprava o telekomunikacijah s sateliti in o izbiri doslej predlaganih načinov. Italijanski delegat dr. Enrico Scifoni je izjavil, da je Italija mnenja, da je treba izbrati tako imenovani globalni in ne mnogostranski sistem, ki je dražji in bolj zapleten. Poleg tega je italijanski delegat tudi predlagal, naj bi sedanja začasna pravila, ki so bila sprejeta leta 1964 v Washingtonu, postala dokončna, in naj se omogoči vsem prizadetim državam, da lahko vstopijo v organizacijo za svetovno združitev telefonskih, telegrafskih, radijskih in televizijskih oddajih s sateliti. Kot smo že poročali, sodelujeta na kongresu tudi ruska astronavta Leonov in Beljajev.

Likovna razstava umetnikov Avstrije, Jugoslavije in Italije

GRADEC, 15. — *Tu so ob udeležbi avstrijskega ministra za kulturo slovesno odprli likovno razstavo umetnikov Avstrije, Jugoslavije in Italije, ki nosi naslav «Trigon 65». Deželni poglavar Štajerske in kulturni referent deželne vlade dr. Hans Koren je ob tej priložnosti poudaril kulturnopolitični pomen tega srečanja.*

Iz vsake od treh omenjenih dežel je na razstavi zastopanih osem umetnikov: 5 slikarjev in trije kiparji. Iz Italije razstavljajo Getilio Alviani, Enrico Castellani, Piero Dorazio, Achille Perilli, Lucio del Pezzo, A. Cavalliere, Francesco Somaini in Valerio Trubiani. Jugoslavijo pa zastopajo slovenski likovniki Janez Bernik, Bogdan Meško in Drago Tršar, ter še Krsto Hegedušić, Edu Murkič, Vladimir Veličković, Vojin Bakič in Dušan Džamonja.

«Češnjev vrt» Čehova v režiji Lucchinija Viscontija

RIM, 15. — *Jutri se bodo člani rimskega «Teatro stabile» zbrali na odru v gledališču Valle na prve skušnje za «Češnjev vrt» Čehova, s katerim bodo 22. oktobra v režiji Lucchina Viscontija začeli letošnjo sezono tega rimskega gledališča. Umetnostni vodja rimskega «Teatro stabile» Vito Pandolfi je izjavil, da si nova ustanova zadaja dve glavni nalogi: propagirati duhovne vrednote gledališča s predvajanjem klasikov gledališča in pripomoči k rojstvu nove nacionalne dramaturgije.*

Odkrita freska iz leta 1209 v samostanu Studenici

BEOGRAD, 15. — *V samostanu Studenici so med konservatorskimi deli odkrili fresko «Križanje», ki izhaja iz leta 1209. Freska je bila 750 let izpostavljena neugodnim razmeram, prekrita s sajami in razno umazanijo. Že po prvem čiščenju pa se je pokazala prvotna barvna lepota in strokovnjaki menijo, da je odkrita freska najlepši kulturni spomenik srbskega srednjeveškega slikarstva. Umetnostni zgodovinarji in drugi strokovnjaki menijo celo, da bo treba po tej najdbi ponovno oceniti vrednote vseh jugoslovanskih fresk.*

Peter Sellers odpotoval iz Rima v London

RIM, 15. — *Filmski umetnik Peter Sellers je s svojo ženo in tremi otroki zapustil Rim in odpotoval z letalom v London. Sellers in njegova žena Brytt Ekland sta končala svoji vlogi v filmu «Lov na lisico», ki ga režira Vittorio De Sica. Peter Sellers je izjavil, da je zadovoljen z vlogo in tudi z režijo italijanskega umetnika in režiserja Vittoria de Sice. Sedaj bo nekaj časa miroval, kajti v decembru se začne novo delo s filmom «Casino Royal».*

Zgodovina astronavtike v 40 zvezkih

MILAN, 15. — *Založba Fabbri bo izdala 40 zvezkov zbirke, ki nosi naslov «L'uomo e lo spazio» (Človek in vesolje). Kot sam naslov pove, gre za zbirko o raziskavanju veselja, ki se je konkretno začelo s sovjetsko izstrelitvijo prvega «Sputnika» okoli Zemlje. Vsa kolekcija, bo obdelala astronavtiko od prvega sputnika pa do najnovejših podvigov. Obdelovala bo znanstveni del astronavtike in tudi tehnično plat, ki se bo nanašala na gradnje, delovanje in opremo vesoljskih ladij. Posebej bodo še razpredelnice izstrelitev in poletov, značilnosti posameznih izstrelitev. Posebej bo obdelana tudi vesoljska medicina, ki bo obravnavala življenjske pogoje človeka v vesolju.*

Vsak zvezek bo opremljen še s ploščo in na vsaki plošči bodo registracije značilnih signalov umetnih satelitov, poročila astronavtov ter glasovi prvih «pilotov vesolja» ter «očetov» astronavtike. Prva številka bo vsebovala, poleg dokumentacije prvega tovrstnega podviga, tudi opis izstrelišča v Cape Kennedy ter podatke o prvih dveh satelitnikih in o ameriškem satelitu «Explorer I.».

Festival pesnikov

KNOKKE (Belgija), 15. — *Tu se je pretekli četrtek začel osmi pesniški bienale, na katerem je sodelovalo okoli 400 pesnikov iz 40 držav. Veliki kulturni manifestaciji ki se je zaključila danes, je predsedoval francoski pesnik Jean Cassou. Na festivalu je bilo prikazanih več filmov, pa tudi več gledaliških in glasbenih prireditev, je bilo na sporedu. Uredili so tudi razstavo, s katero so počastili 700 letnico Dantejevega rojstva.*

Marksov «Kapital» v poljudni izdaji

RIM, 15. — *V založbi Avanzini e Torraca je izšel v zbirki «I classici per tutti» Marksov «Kapital» v tako imenovani poljudni izdaji, ki jo je pripravil Eugenio Sbardella Prevod je napravila Ruth Meyer ki je delo prevedla iz nemškega teksta in sicer iz nemške izdaje ki jo je bil pripravil Kautsky. To je prva tovrstna izdaja Marksovega kapitala v italijanščini.*

Yves Grosrichard:

Nevsakdanja Amerika

V vrsti potopisnih knjig, smo pred kratkim dobili še eno posvečeno Ameriki. Njen naslov Nevsakdanja Amerika naj bi obetal bralcem neko «posebno» Ameriko, ali pa to deželo z nekega posebnega zornega kota. Dejansko pa gre za več ali manj običajen potopis o «vsakdanji» Ameriki, kakor jo je videl in spoznaval francoski časnikar Yves Grosrichard. Seveda pa to na stvari sami ne spremeni ničesar. Kajti nova knjiga v zbirki Križem sveta založbe Obzorja, bo zaradi zanimivosti prav gotovo precej brana. Seveda pa kako posebno znamenito ali pomembno delo ta potopis nikakor ni. Ko bi pred petnajstimi, tudi desetimi leti dobili tako knjigo v slovenščini, bi bili z njo več kot zadovoljni. Marsikomu bi pomenila morda odkritje. Toda v zadnjih letih naši ljudje toliko potujejo po svetu, da Amerika še zdaleč ni taka neznanka kot je bila nekoč. In tudi knjig o tej deželi je vse več in enako raznih priložnostnih potopisov ter člankov. Tudi televizija nam je to sicer daljno deželo že močno približala. Skoraj lahko rečemo, da smo si o tej veliki deželi že ustvarili lastno sodbo in da prav Združene države z vsemi raznovrstnimi problemi morda še bolje poznamo kot kako drugo evropsko državo. Knjiga Nevsakdanja Amerika nas torej zaradi snovi ne more niti presenetiti zaradi načina prikaza pa tudi ne posebno navdušiti.

O potopisni knjigi, v kateri popisuje radovedni francoski časnikar svojo pot po ameriški celini, ni niti potrebno, niti mogoče obnavljati tega, o čemer govori. Knjiga je pač potopis, v kateri je avtor opisal svoja doživetja, ko je hotel v kratkem času videti čimveč, spoznati čimveč in doumeti dušo ter srce prostrane dežele in njenih ljudi. Zato si s pisateljem ogledujemo Washington in se udeležimo tiskovne konference pri predsedniku ZDA. Potem spoznavamo New York, Texas, Los Angeles. Z avtorjem obiščemo znamenito jetnišnico pred San Franciscom, na otoku Alcatraz, hodimo med zapuščenimi grobovi prvih francoskih kolonistov v New Orleansu. S pisateljem se udeležimo snemanja v Hollywoodu, prisostvujemo povprečnemu ameriškemu vikendu, navzoči smo na sindikalni konferenci, pri razpravah z univerzitetnimi profesorji. Skratka, lahko rečemo, da je knjiga vsebinsko kar se da pestra.

Tudi pisatelj si prizadeva biti kar najbolj zanimiv, prikupen, včasih šegav in duhovit, čeprav ostaja navadno vseskozi stvaren in na realnih tleh, pogosto tudi kritičen, včasih pa spet nadvse občudujoč. Vsekakor pa preveva pisateljeve zapiske toplina, ki odseva iz vsega njegovega pisanja in ki razodeva simpatije do povprečnih ameriških ljudi in njihovih vsakdanjih težav ter problemov. Toda ključ vsej zanimivosti in ključ vsem odlikam pisanja ter izbire snovi pa knjiga kot celota vendarle ne presega povprečnosti in nas tako posebno ne ogreje. Pred desetletjem bi nas, danes pa nas ne več. Vse to pa seveda ne pomeni, da je knjiga slaba. Marsikateri bralec, posebno tisti s povprečnimi zahtevami in povprečnim znanjem, jo bo prav gotovo z zanimanjem prebral. Toda kaj posebnega pa to pisanje Yvesa Grosricharda res ni.

Knjigo je prevedel Ivan Petrič, opremil pa jo je, na žalost manj kot povrečno, Oto Polak.

Sl. Ru.

Azerbejdžanske slikarije» stare od 10 do 15 tisoč let

MOSKVA, 15. — *V kobystanskih pečinah, slovitih jamah v Azerbejdžanu je arheolog Gjapar Kuli Rustumon odkril skupino mikrolitov, ki so po svoji obliki zelo podobni svinčniku in nekaj sledov črt, ki so bile napravljene z mineralno barvo — okro. Ti kamni — izjavlja sovjetski arheolog — so bili «orodje» primitivneva lovca — umetnika. To odkritje omogoča, določiti dobo najstarejših risb na stenah teh jam. Do pred nedavnim so računali, da so risbe v teh jemah stare kakih 6.000 let sedaj pa računajo, da so stare 10 morda celo 15.000 let.*

ZAČETEK KONGRESA ZDRUŽENJA OBČINSKIH ZDRAVNIKOV

Občinske ambulante morajo postati središča ljudske zdravniške oskrbe

Na otvoritvi je minister za zdravstvo Mariotti poudaril, da je danes v 8035 italijanskih občinah samo 1000 glavnih občinskih zdravnikov

RIM, 15. — Včeraj se je v Rimu začel 39. vsedržavni kongres Italijanskega združenja občinskih zdravnikov. Otvoritvenemu delu kongresa so prisostvovali minister za zdravstvo Mariotti, podtajnik vladnega predsedstva Salizzoni in ministrski podtajnik za zdravstvo Volpe. Na kongresu, ki se bo zaključil 19. septembra, je prisotnih 1400 zdravnikov iz vse Italije, ki bodo razpravljali o novih vprašanjih in novih nalogah občinskih ambulant v okviru napovedane zdravstvene reforme. V pozdravnih govorih so voditelji združenja občinskih zdravnikov predvsem poudarili, da je treba dati občinskim ambulantam vse možnosti, da bodo lahko zagotovile svojo zdravniško oskrbo tudi v najbolj zapuščenih krajih države. Predsednik Vsedržavnega združenja italijanskih zdravnikov prof. Bariatti pa je še posebej poudaril, da zdravniki najbolj čutijo potrebo po modernizaciji in reformi zdravstvene zakonodaje. Dejal je tudi, da so italijanski zdravniki pripravljeni bolj neposredno sodelovati z vladnimi oblastmi za izvajanje napovedanih reform, ki pa morajo imeti tudi humanitarni in ne samo gospodarski značaj.

Ob zaključku otvoritvenega dela kongresa je spregovoril tudi minister Mariotti. Poudaril je veliko pomembnost občinskega zdravnika, ki še vedno predstavlja za družino in za družbo stično točko splošne morale. V zvezi s polemikami, ki so se razvile med italijanskimi zdravniki, in predvsem glede reforme bolnišnic, je minister poudaril, da je treba o teh vprašanjih obširno razpravljati in ne načenjati netočnih polemik, ki lahko samo preprečijo plodovit dogovor.

Minister Mariotti je še posebno omenil neravnovesje, ki še vedno obstaja med severom in jugom na zdravstvenem področju. Ugotovil je, da v mnogih občinah na severu je samo 1 odst. prebivalstva vpisan v seznamih revežev, medtem ko je v seznamih revežev v občinah na jugu vpisanih od 6 do 7 odst. prebivalstva. Minister je dejal, da je treba prilagoditi občinske ambulante načelom zdravstvene reforme, predvsem pa v zvezi z odnosi med občinskimi ambulantami in bolniškimi blagajnami. Ne da bi se spuščali v dokončne oblike zdravstvene reforme, je dejal minister, je treba v Italiji zagotoviti vsemu prebivalstvu splošno zdravstveno oskrbo.

Nato je minister Mariotti dejal, da občinska zdravstvena služba deluje brez vsake koordinacije in da je izraz kaotičnega razvoja. Pri tem je ugotovil, da je v 8.035 italijanskih občinah danes samo 1000 glavnih občinskih zdravnikov in da vse zdravstveno delo v ostalih občinah vodijo in nadzorujejo zdravniki občinskih ambulant. Zato je minister poudaril, da je treba prerediti to zdravstveno službo in omogočiti, da bodo zdravniki v popolni avtonomiji mirno izvrševali svoje naloge. Za vzgled zdravstvene oskrbe je minister omenil zdravstveno službo v severnih evropskih državah. Nato je minister ponovno zavrnil trditve, da se hoče z reformo bolnišnic napraviti iz zdravnikov uradnike, ali pa, da pomeni ta reforma nacionalizacijo vse zdravstvene službe. Minister je poudaril, da je treba občinske ambulante prerediti tako, da bodo postale sodobna središča ljudskega zdravstva. Zato, je dejal, je treba najprej urediti zdravnikom primerne plače, izboljšati zdravnikom možnosti kariere s tem, da se jim omogočiti premestitev na boljše položaje in zajamčiti zaupne odnose med zdravniki in bolniki.

Ob koncu je minister poudaril, da je treba danes zagotoviti v vsej državi in še posebno v nerazvitih področjih osnovno zdravstveno oskrbo s prisotnostjo zdravnika.

73 smrtnih žrtev ciklona «Betsy»

NEW ORLEANS, 15. — Medtem ko v vodah Misisipija še vedno iščejo tovorni čoln, ki se je potopil med divjanjem ciklona «Betsy», so pristojne oblasti izjavile, da so doslej ugotovili, da je ciklon povzročil 73 smrtnih žrtev, in sicer 61 v Louisiani, 7 v Floridi, 4 v Arkansasu in eno v Misisipiju. Ta žalostna bilanca pa še ni dokončna. Glede škode — pa so ugotovili, da znaša ta samo v Lousiani eno milijardo dolarjev.

POSKUS SAMOMORA PEVKE JULIETTE GRECO

Ljubezensko razočaranje ali živčna izčrpanost?

Znano francosko umetnico je pripeljala v bolnišnico pisateljica Francoise Sagan, ki je pravočasno opazila, da je Greco zaužila preveliko količino pomirjevalnih tablet

PARIZ, 15. — Kmalu po polnoči je Juliette Greco, ki je v ponedeljek ponoči skušala napraviti samomor, zapustila kliniko Neully in se vrnila na svoj dom v Rue de Verneuil. Znano francosko umetnico je pisateljica Françoise Sagan, ki je v noči med ponedeljkom in torkom opazila, da z Juliette Greco nekaj ni v redu in da je zaužila preveliko dozo pomirjevalnih sredstev z namenom samomora, s svojim vozilom, z brzino 120 km na uro, odpeljala v kliniko, kjer ji je stregla vse do trenutka, ko so jo vrnili na dom.

Ožji prijatelji Juliette Greco so za poskus samomora zvedeli šele preteklo noč, ko so jih o tem začeli spraševati novinarji. Nihče od njih ni vedel točno povedati, kaj je umetnico pripravilo do tega. Po splošnem mnenju je Juliette Greco v zadnjih časih bila zelo srečna in polna življenja. Pariški časopisi so davi z velikimi naslovi poročali o poskusu samomora umetnice in ga razlagali z razočaranjem v ljubezni. «Paris-Jour» je Juliette Greco posvetil vso prvo stran ter dve srednji strani. Časnik piše, da je bil pretekli ponedeljek za Juliette Greco dan kot vsak drugi. Zvečer pa so se v lokalu «Ches Regine», kamor je Juliette Greco odšla s prijatelji, med njimi tudi Francoise Sagan in Alain Dreyfus, razmere začele kvariti. Po pričevanju nekaterih tesnih prijateljev Juliette Greco, so se odnosi med umetnico in Dreyfusom v zadnjih časih močno poslabšali. V ponedeljek zvečer je to kritično stanje doseglo svoj vrhunec. V noči se je njun razgovor spremenil v prepir. Ko se je vrnila domov je bila Juliette Greco zelo živčna, zato je Francoise Sagan ostala pri njej.

Dekle je delavcu ponujalo veliko bogastvo

MILAN, 15. — Milanski delavec, 25-letni Claudio Molfa, se je znašel v kaj čudnem položaju. Ko je šel po Ulici Oberdan je opazil dekle (Noro L.), ki je hotela prečkati cesto kljub rdeči luči semafora in zelo živemu prometu. Kar instinktivno je ustavil dekle in jo zadržal na pločniku. Toda dekle se zaradi tega ni razjezilo, pač pa se mu je nasmehnilo in ga celo povabilo s seboj. Delavec ji je sledil in ona ga je vodila proti svojemu domu, ki je bil v bližini. Ko sta prispela do doma, ga je prosila naj jo počaka. Že čez nekaj minut se je vrnila z veliko torbo, v kateri je imela delnice v vrednosti 17 milijonov lir, 3 bančne knjižice s sedmimi milijoni in pol ter denarja in draguljev v vrednosti več milijonov lir. Ko je dekle pokazalo mladeniču to bogastvo, mu je predlagalo, naj zbeži z njo.

Delavec se je zavedal, da zdravstveno stanje dekleta ne more biti normalno, zato je poklical policijo, hkrati pa vsaj za nekaj trenutkov prepričal dekle, naj stopi za trenutek spet domov. Prišla je policija in z njo zdravnik, ki je ugotovil, da se je dekletu pomračil um in so jo spravili v bolnišnico.

Izmišljena vest o najdbi sedemsto karatnega diamanta

SAO PAOLO, 15. — Iskalci diamantov na diamantnem polju Rio Parana Ia so zanikali vest, ki je bila razširjenja pretekli teden, da so v brazilski zvezni državi Minas Gerais našli sedemsto karatni diamant. Po istih vesteh se je iz istih virov zvedelo, da je omenjeno vest razširil lastnik nekega velikega posestva, da bi valoriziral svojo neplodno zemljo, ki jo namerava prodati.

RIM, 15. — Člani pomorske javne varnosti so v letošnji kopalni sezoni, od 1. julija do 12. septembra, rešili 768 kopalcev. Zbor pomorske javne varnosti je bil ustanovljen leta 1959 z namenom, da jamči varnost kopalcev v poletni sezoni. V teh sedmih letih so člani pomorske javne varnosti rešili skupno 3.295 kopalcev.

EKUMENSKI KONCIL

Razprava o ustanovitvi «škofijske sinode»

Polemika holandskega kardinala Alfrinka z italijanskim tiskom

VATIKAN, 15. — Na včerajšnjem zasedanju ekumenskega koncila so začeli proučevati ustanovni načrt o verski svobodi. Dopoldanskemu zasedanju je prisostvoval tudi papež Pavel VI. Na zasedanju so predložili koncilski dokument, v katerem so začrtane osnovne smernice nove «škofijske sinode», ki jo bodo v večini sestavljali člani izvoljeni na škofijskih konferencah. Ta novi reprezentativni cerkveni organ bo pomagal papežu pri njegovem univerzalnem pastirskem delu in so ga že dlje časa pričakovali vsi škofje na svetu. «Škofijska sinoda» bo imela nalogo, da obvešča in daje nasvete v raznih vprašanjih. Po želji papeža pa bo imela lahko tudi sklepčno oblast. Sinoda bo pod neposrednim vodstvom papeža, ki jo bo sklical, kadar se mu bo zdelo primerno.

Na neki konferenci v Rimu je imel holandski kardinal Alfrink zanimiv govor, v katerem je ostro napadel zlasti italijanski tisk, ki je v zadnjih časih, kot je poudaril kardinal, enostransko in krivo poročal o položaju katoliške skupnosti na Holandskem. V zvezi s pisanjem nekaterih časnikov, da je holandska katoliška skupnost okužena s protirimskim duhom, je kardinal dejal, da če se beseda protirimska tolmači kot protipapeška, lahko mirne duše odločno zanikam to trditev. Če pa se hoče ta beseda tolmačiti tako, da nekatere osebe holandske katoliške skupnosti včasih tudi ostro ugovarjajo nekaterim metodam vatikanskega aparata in proti določenim osebam, ki uporabljajo te metode, v tem primeru jim ne bi mogel in jim ne bi hotel nasprotovati.

Rop v milanski banki

MILAN, 15. — Včeraj so trije zakrinkani neznanci oropali Ljudsko banko na Trgu Maciachini v Milanu. Dva sta oborožena s samokresom in brzostrelko vdrla v bančne prostore, eden pa ju je počakal v avtomobilu fiat 1500 na cesti.

Takoj po ropu je prišla v banko policija, ki je na osnovi izjav uradnikov in nekaterih klientov ugotovila, da sta dva bandita, ki sta vdrla v banko, odnesla okrog 4 milijone lir v bankovcih po 5 in 10.000 lir. Preden sta odšla, sta bandita za trenutek potegnila z obraza krinko, da sta ju lahko dva uradnika videla. Ker sta se bandita pri odhodu znašla v težavah zaradi tesnih prostorov, sta sprožila en strel iz samokresa, da bi prestrašila prisotne in sta nekega klienta udarila s kopitom samokresa po glavi, da se jima je umaknil iz ozkega hodnika.

Nekatere osebe, ki so bile v trenutku ropa pred banko, so, znale povedati, da je imel avtomobil evidenčno tablico «MI 978776». Nekateri očividci pa so izjavili, da so videli, da so si trije banditi v avtomobilu sneli krinko in se z veliko brzino usmerili proti avto cesti. Policija nadaljuje s preiskavo.

Združitev delodajalskih organizacij v Veliki Britaniji

LONDON, 15. — Velika združenja delodajalcev, in sicer Federacija britenskih industrijskih podjetij, Konfederacija industrije, Konfederacija delodajalcev ter Nacionalna zveza malih in srednjih podjetij, so se združile v «Konfederacijo britanske industrije», ki predstavlja skoraj vso industrijo v deželi, konkretno okoli 13.000 podjetij, in nad 200 združenj trgovcev in delodajalcev. Fuzija, do katere je prišlo na temelju lanskoletnega sporazuma, ima dvojni namen: povečati vpliv delodajalcev v odnosih do vlade in sindikatov ter racionalizacijo dejavnosti organizacij delodajalcev za izboljšanje dela.

NEMCI NA LETNIH POČITNICAH

Vsak drugi Nemec je letos odšel v tujino

Povprečno je vsak nemški turist v letošnjem letu porabil na počitnicah 100.000 lir

BONN, 15. — Nemci so bogati. To je razvidno tudi po tem, koliko potrošijo med letnimi počitnicami, pa čeprav je znano, da kot turisti ne razmetavajo denarja. Velika zahodnonemška turistična agencija «Hapag-Lloyd Reisebureau» je po zbranih podatkih ugotovila, da je vsak Nemec med svojim letnim dopustom (16-18 dni) v povprečju potrošil 700 mark, kar je v naši valuti okoli 100 tisoč lir, kar je za 100 mark ali 15.000 lir več, kot je v povprečju potrošil lansko leto.

Iz istih podatkov nadalje zvemo, da je letos odšel na počitnice v tujino vsak drugi Nemec, ki si je privoščil počitnice, lani pa jih je bilo v tujini le 24 odstotkov.

Največ nemških turistov, ki so si izbrali tujino, je obiskalo Avstrijo, in to kljub temu, da so se v tej deželi cene krepko dvignile. Toda nemški turist rad obišče Avstrijo zaradi čistoče in zaradi okusne hrane, kakor ugotavlja anketa omenjene muenchenske agencije.

Druga država, ki je letos pritegnila največ nemških turistov, je Italija Pred začetkom sezone so mnogi računali, da bo na drugem mestu Španija, ki postaja zadnja leta za zahodne Nemce vedno bolj mikavna. Toda Španija se je še letos morala zadovoljiti s tretjim mestom. Med raznimi vzroki za to, je baje tudi dejstvo, da je bilo vse poletje v Zahodni Nemčiji zelo slabo vreme in so se mnogi, ki so sicer nameravali ostati med počitnicami doma, v zadnjem trenutku premislili in odpotovali v Italijo, ki jim je bližja kot Španija. K temu pa je po vsej verjetnosti treba prišteti še to, da se letos v Italiji cene v turističnih krajih niso kdove kako dvignile. Koj za Italijo pa je glede nemškega turizma Španija in to predvsem Kanarski otoki in Majorca, vtem ko je Costa do Sol izgubila pri Nemcih svojo mikavnost zaradi «preveč cementa».

Jugoslavija pa ni letos registrirala pomembnejšega povečanja nemških turistov, vtem ko sta Bolgarija in Romunija, v primerjavi s prejšnjimi leti, imeli letos razmeroma zelo mnogo nemških gostov.

Ameriški astronavt Scott Carpenter na krovu ameriškega batiskafa «Sealab II», s katerim se je spustil skupno z dvema tovarišema v morske globine

ČETRTKOVA ČRTICA

SMRTONOSNO PADALO

FRANK SAUVAGE

Douglas Tolle se je vozil navzdolž jezera Winnipeg. Vožnja je bila izredno prijetna. V Quebecu si je za nekaj sto dolarjev izposodil starega forda in zdelo se mu je, da je napravil dobro kupčijo. Izza Brudge Hillsa so se spuščali oranžni oblaki. Sončni zahod je bil čudovit. Za hip je Douglas pozabil namene svojega potovanja v Kanado. Vse je kazalo dobro. Vzel je cigareto iz žepa in si jo z mirno roko prižgal. Bil je že zelo daleč od doma in po načrtu, ki mu ga je dala Gail, bi bil moral kmalu zagledati vilo Sinje nebo.

Po velikem ovinku je Towle krenil na vzporednico, ki je vodila k velikemu posestvu. Kraj je bil primeren za njegov »posel«. Čez nekaj ur bo 120.000 dolarjev starega Trentona v njegovih rokah. Tako si je izračunal...

Kaka odlična zamisel se mu je pojavila v glavi, da izkoristi Trentonv hobby: vožnjo z letalom, ki ga je sam pilotiral. Tako bo zločin, na katerega je čakal več kakor tri tedne, zanesljivo uspel. Tudi Gail je soglašala. Vse je bilo pripravljeno. Načrt je bilo treba samo uresničiti.

Gail Trenton! Spomnil se je večera, ko je dobre volje in nekoliko okajena stopila v neko restavracijo in se pričela prepirati z lastnikom. Po daljšem prerekanju je pristopila k Douglasu in ga vprašala, če bi hotel biti za kako uro njen šofer — do kraja Tri reke.

Seveda! Douglas Towle je bil vedno pripravljen na usluge, še posebno, če je šlo za uslugo najlepši ženi Quebeca...

Pred vrati je stal zelen cadillac. Douglas je ostrmel. Bilo je prvič v življenju, da je vozil cadillac.

Bed vožnjo se je lepa in mlada Gail privila k njemu pa si zaželela, da bi jo poljubil...

Zdaj je bila Gail že dva meseca njegova ljubimka. On, Douglas Towle, je bil ljubimec Trentave žene. Trenton je bil kralj žita v Manitobi. Douglas skoraj ni mogel verjeti in dobro je vedel, da tako stanje ne bo moglo trajati dolgo. Toda ni si upal zahtevati od Gail, naj se loči od svojega moža. Ni si upal povedati tega svoji ženi, ki je bila vajena, da se ji izpolni vsaka želja. Ni vedel, kaj mu je storiti, toda nekega večera se je ojunačil in se zaupal ženi, ki jo je oboževal.

V neki viharni noči, ko se je stari Trenton umaknil kakor vsako leto v svojo vilo ob jezeru Winnipeg, je Douglas izdelal načrt za perfekten zločin. Nihče ni vedel, da ima Gail ljubimca. Zato je mogel Douglas vse pripraviti, ne da bi kdo vedel zanj.

Ko je do podrobnosti izdelal svoj načrt in pretehtal vsak svoj korak, se je odločil za akcijo: izbral si je predzadnjo nedeljo v septembru. Gail je morala konec tedna odpotovati v Quebec, da tam pričaka svojega brata, ki se je vračal iz Evrope...

Douglas je ustavil svoje vozilo. V ozadju se je svetlikala jezerska gladina. Počasi je stopil iz forda zaprl vrata in se mirno napotil proti samotni vili sredi gostega drevja.

Dan se je nagibal k večeru. Douglas je takoj opazil letalo piper kub. Olajšano si je oddahnil. Do zadnjega trenutka ni verjel, da bo tako hitro našel Trentonovo privatno letalo. Vsa služinčad je odšla, kakor vsako nedeljo, v Norway House.

Z Gailinim načrtom v roki je stopal Douglas po drevoredu. Gosto drevje mu je omogočilo, da se je približal zadnji strani zgradbe, ne da bi ga bil kdo opazil.

Vse je bilo mirno. Iz daljave je zaslišal žvižg vlaka. Douglas je previdno odprl težka lesena vrata in stopil v prostorno dvorano. Že na prvi pogled je opazil velik kovček, ki mu ga je opisala Gail. Dvignil je p...ov in ostrmel: v kovčku je bilo letalsko pa...

Douglas se je nasmehnil. Ostalo je samo, da opravi najtežjo nalogo. S padalom pod roko je stopil skozi majhna vrata in odšel iz vile na drugi strani. Salon je bil razsvetljen, a na terasi v gugalnem stolu je sedel moški in bral časnike. Douglas je potegnil iz žepa kladivo. Popolnoma zbran se je napotil po hodniku in stopil v luksuzno opremljeno sobo. Ko je prišel do terase, je mogel povsem iz bližine videti moža, ki ga je sovražil.

Lahno je potresel okrogla mesto s porcelanom in jo nato potisnil proti zidu. Na ta hrup je sledila Trentova reakcija, ki jo je Douglas predvideval: stari milijonar je stopil v sobo... V tem trenutku ga je Douglas udaril s kladivom po tilniku. Trenton se je zgrudil nezavesten. Posel je bil končan. Previdno je Towle prenesel truplo na teraso. Letalo je bilo odaljeno samo nekaj desetin metrov od hiše. Dvignil je Trentona in ga odnesel v letalo. Prepričal se je, da so vsi aparati v letalu v redu, nato se je vrnil v kuhinjo, kjer je — točno po Gailinem načrtu — našel kanto z bencinom. Vse je bilo dobro pripravljeno. Vrnil se je k letalu in se usedel na pilotski sedež.

Kratek čas zatem se je dvignil nad griči, ki so se svetlikali v zadnjih sončnih žarkih. Ko je ocenil pravi trenutek, je vzel kanto in z bencinom polil Trentonovo truplo v notranjosti letala. Tako bo stari, kakorkoli se bo zgodilo, po vžigu bencina zgorel in zoglenel. Vsi so vedeli, da je stari Trenton poznal samo en užitek: leteti s svojim letalom.

Priletel je nad dogovorjeno pokrajino. Gail in oba sta poprej dobro proučila vso okolico in določila osamljen kraj. Letalo bi se moralo zrušiti približno na višini Tub Crossa; Douglas je prižgal vžigalico. Učinek se je takoj pokazal — v notranjosti je izbruhnil požar. Sam je medtem že stal na krilu. Opazil je, da je sonce že zašlo za obzorje. Ni smel več odlašati, skočil je v globino.

Ko je precenil višino, je položil desnico na ročico padala. Prestrašil se je, ko je začutil odpor. Z vso močjo je potegnil. Ročica je bila blokirana... V glavi se mu je zavrtelo. Zemlja se mu je približevala hitreje in hitreje. Z roko, ki je bila vsa znojna, je z zadnjimi močmi skušal odpreti padalo.

V bližini Tub Crossa se je ustavil avtomobil. Neka ženska je krepko zaloputnila vrata. Smehljala se je: nesrečni Towle... Padel je v past. Brnenje motorja je potrdilo njeno domnevo. Douglas je ravnal, kakor je bilo treba... Bil je nepogrešljiv. Kmalu bo bogata, ker ji bo pripadlo vse Trentonovo bogastvo. Vsi so jo videli v Quebecu, a zdaj se mora naglo vrniti v svoj hotel!

Zagledala je letalo. Iz njega je udaril ogenj. Nato je zagledala Douglasa, ko je skočil. Za konec je vedela. Dan poprej je sama zavrla ročico na padalu...

S topim udarcem je Douglas padel na zemljo. Pritekla je k truplu svojega ljubimca. Prizor je bil strašen. Brez odlašanja je vzela padalo in ga zavila vanj. Dobro obtežen se bo potopil na dnu jezera...

Stopila je k svojemu avtomobilu in se odpeljala.

— Posel je bil končan... — je rad rekel Douglas Towle.

Mihec in Jakec

— Ben, Jakec, zdej bomo pej le zvedli kaku je blo tabat ses tistem ludskem štetjem jn kaku je u Trsti sez ledmi, meštirjemi, jezikam jn vse sorte.

— Ja, ja, so natiskali ano veliko reč, ke je vse pisano nutre. Ma bo treba prou naťanko štedirat tiste bukve, ke jest mislem, de se bo zvedlo forte lepe reči.

— E ja! Ana je, denmo reč, tista ,de je kumej pu ledi, ke danes stoji u Trsti tudi rojeneh u Trsti. Ce reč, de če be bli u Trsti samo tisti, ke so rojeni tle, be nas blo na pu mejn. In taku be blo zadosti kvartirjev jn še vancali bi.

— Znaš, u vsakem mesti je zmeram dosti foreštov jn ledi z dežele, ke pridejo delat jn stat u mesto. Če ne be blo zmiram noveh ledi, be u mestah hmali zmankalo ludstva, zatu ke u mestah delajo forte malo otrok.

— Sej zatu je pej zmiram več stareh, zatu ke nobeden neče umret jn zatu odgovorni činitelji zmiram bol mislejo, kej čejo naredet s tolko starmi; kaku be zanje poskrbeli, kaku be se jeh dalo še kej ponucat jn taku naprej.

— Ja, jest sm slišau, de u Trsti jema vsak peti človek več ku šestdeset let jn tu je forte dosti jn nam delajo skori več skrbi ku otroci. Anbot se je govorilo samo od otrok, ma zdej se tu počasi zgubla, zatu ke je otrok zmiram mejn. Za tiste ta stare pej je treba tudi nekej naredet, zatu ke jeh ne moreš nečko ubet.

— E ma zdej bo mogoče kej bulše jn nanka ne bo treba tolko skrbet za njeh, zatu ke ne bojo več taku za neč. U Parizi je an dohtar spet znajdu ano novo medicino za stare ledi. Ma jema ano težko jeme.

— A, znam, znam. Se kliče sulfamidopirimidin al tubol na kratko sulfadiazin.

— Ben tisti piridin bojo ku ane pirole jn te bo forte rinforciralo. Vse muškole jn roke jn noge boš jemu bulše jn spomin jn boš bol živ jn tudi kar se tiče bab, me zastopeš...

— Kej ne bom zastopu! Sej tu be pršlo glih nam Slovencam prou. Ke taku be se Slovenci več cajta obdržali. Sej videš, de u Trsti znajo slovensko bol ta stari, zatu ke ta mladi...

— E, znam, znam. Ta mladi, magari če je njeh nono al tudi uače Slovenc radi krčijo pruti Slovencam. Se dobro, de nima nobeden napisano na nusi, kej je, ke taku se lahko uštuleš kamer češ, samo ne smeš povedat kej si jn taku te jemajo za svojga. Videš, kaku je lepu, de jemamo glih tašno kožo ku drugi kulturni narodi jn de nas ni mač preci pogruntat. Kaku je prou, de nimamo črno kožo ku zamurci.

— Mihec moj, jest be pej reku, de glih tu be blo dobro. De be jemeli črno kožo. Zatu ke če be jemeli črno kožo, be kar naenkrat zmankalo demoštracij pruti Slovencam.

— Ma ne! Kaku misleš tu?

— Ma prou lahko, dragi moj. Ke če be jemeli črno kožo, se tu tudi poverba jn taku be bli tudi otroci črni. Jn taku be bli črni tudi tisti ke krčijo pruti nam. Jn taku be lepu moučali. Zatu ke, kaku si misleš, de be zamurci krčali prutj zamurcam?

— Orko, znaš de jemaš prou.

— Jest jemam zmiram prou, ku duče.

XVII. FESTIVAL SODOBNE GLASBE V BENETKAH

Florentinec Silvano Bussotti in Karlheinz Stockhausen

Važno poslanstvo Benetk v mednarodnem glasbenem življenju - Festival in njegove vrzeli - Dve koncertni prireditvi, od katerih so na prvi nastopili predvsem italijanski, na drugi pa ostali skladatelji

(Od našega posebnega dopisnika)

BENETKE, 14. septembra 1965.

Letos so imeli v Benetkah obuditi 40. obletnico svojega prvega festivala moderne glasbe, t.j. festivala «Società internazionale per la musica contemporanea», na katerega se povezuje 28 glasbenih prireditev, ki je bienale do danes predstavil. Preteklo je že 40 let, odkar Benetke opravljajo poslanstvo izredne važnosti, odkar se nanje z zanimanjem in radovednostjo obračajo vsi tisti, ki spremljajo umetnost, nastanek in zaton novih skladb ter vzpon mladih talentov. Glasbeno življenje tega mesta je zrelo in je že mnogim pokazalo pot, ki naj bi ji sledili.

Veseli nas dejstvo, da so mnoga mesta posnemala njihov zgled, ker je glasba, namreč, pri tem mnogo pridobila. Toda tudi ta festival ima svoje vrzeli: letos bi morda bilo bolje izbrati to, kar se je doseglo v 40 letih. To je tudi bilo v načrtu, a se ni uveljavilo zaradi pomanjkanja sredstev. Program je bil namreč sestavljen komaj štirideset dni pred začetkom vaj. Vseeno je festival uspel v tem, da nam je tudi tokrat predstavil mnogo novosti. Seveda je bilo tudi nekaj starejših skladb, ki pa so danes še vedno vključene v repertoar.

Omenil bi predvsem dva koncerta, ki sta bila najbolj pričakovana, kot najvažnejša, in ki bosta verjetno ostala tudi najzanimivejša. Prvi se je vršil 10. septembra, na sporedu pa so bile skladbe Ivana Vandorja, Silvana Bussottija, Romana Vlada, Franca Donatonija, Marcella Pannija in Franca Castiglionija. Drugi pa, ki se je vršil 12. septembra, je bil koncert elektronske glasbe studia «Westdeutscher Rundfunk» iz Kölna, in sicer s skladbami Johannesa G. Fritscha, Michaela von Biela in Karlheinza Stockhausna.

Na prvem koncertu so končno nastopili pomembni glasbeniki nove italijanske generacije s celo vrsto še nepredvajanih skladb, ki so nam dali jasno predstavo o stanju današnje glasbe. Kot prvo so predvajali skladbo 34-letnega florentinskega glasbenika Bussottija, ki so ga že pred leti predstavili kot odkritje beneškega festivala. Bussotti je zanimiva podoba glasbenika, ki si je že leta 1958, ko se je prvič pojavil na mednarodnem prizorišču, zadal nalogo, da nekako postane slaba vest naprednih glasbenikov. Niso predvajali veliko njegovih skladb in tudi «Deux pieces de chair» je bila napisana že pred leti. Napisan med 1. 1958 in l. 1960, predstavlja «Pieces de chair II» velik ciklus melodij za klavir, bariton, nekaj inštrumentov in ženski glas. Skladbe niso nikoli izvedli v celoti, a tudi edine izvedbe Williama Pearsona in Davida Tudorja v konservatoriju v Kölnu leta 1959 ni bilo mogoče poslušati, kajti publika je že od začetka zagnala velik trušč. Tudi danes izvajajo le dva odlomka tega ciklusa, ki sta, v nekem smislu stebra zadnjega, to je «Voix de femme in voix d'homme». Teksti, ki jih mož in žena recitirata, gredo od grških klasikov pa do Geneta in Braibanta ter obsegajo odlomke v štirinajstih različnih jezikih kar zadeva imena oseb, stvari in besed. Bussottijevo delo ni bila tista novost, ki so nam jo obljubili, a tudi druge skladbe ne predstavljajo nobenega odkritja. Castiglionijeva «Synchromie», sestavljena med leti 1962-63, predstavlja metaforično obliko balade, medtem ko je Donatonijev «Divertimento II», ki ga je avtor posnel po kvartetu iz leta 1958, gosta in težka skladba, ki bi jo le sofistična izvedba lahko predstavila v vsej dinamičnosti. Nepoznan glasbenik je 25-letni Marcello Panni, ki se je predstavil v Benetkah s «Canto di Empedocle» za bariton in orkester. Je čista in poštena skladba, ki pa ne valorizira teksta, kot bi ga mogla. Prvič izvedena je bila Vandorjeva skladba za 23 pihal. Tema te skladbe je obsedenost ritmov, zvokov in iteracij, ki se ponavljajo. A to obsedenost doseže avtor s precej preprostimi sredstvi.

Dobro znani skladatelj Vlad, se je predstavil z «Immer wieder» za sopran in osem inštrumentov, na temo zelo lepe Rilkejeve poezije. Sopranistka Michiko Hirayama je bila zelo dobra izvajalka. Daniele Paris pa je bil marljiv in prizadeven dirigent koncerta, ki je bil najbolj obiskan in tudi najbolj obravnavan od strani publike.

Sredi odra na črni preprogi kraljuje velikanski tam-tam. Okoli njega stojijo štirje izvajalci, obkroženi od vrste predmetov, ki jih izvajalci rabijo pri svojem izvajanju. Dva izvajalca sta opremljena z mikrofoni, ki jih pritegujeta in odmikata od inštrumenta, da bi dobila zaželene efekte. To je mehanizem produkcije in reprodukcije skladbe, ki so jo vsi smatrali za eno najpomembnejših na beneškem festivalu, se pravi «Mikrophonie I» od Karlheinza Stockhausna, ki so jo izvedli v gledališču Fenice, in katero je publika, razen kake motnje proti koncu dolgega izvajanja, sprejela z zadovoljstvom.

Izvajalci, uporabljajoč razna tolkala, sledijo v vsakem detajlu strogo določeni partituri in izvabljajo iz tam-tama najrazličnejše in najbolj nepričakovane zvoke, in trušč, šepetanje, nečloveško škripanje, glasove tajinstvenih globin, jeklene zvene ter vzvišene odmeve.

Čar te skladbe je v dvojni zvočni dimenziji, ki nastaja med tam-tamom na sceni z živim zvokom, ki ga reproducirajo po mehanski poti, in še divjimi ter napadalnimi zvoki glasbe, ki se poslužuje tudi človeških glasov (zlogov, soglasnikov in samoglasnikov štirih izvajalcev). Zdi se, kot da bi se tako skušalo premostiti omejenost razpoložljivega materiala.

Druga plat medalje pa je v tem, da repertarje zvokov-hrupov, ki jih je ustvaril Stockhausen, ta ne zlije popolnoma v glasbeni govor (kar je nedvomno bil avtorjev namen), veškrat ostane le skupek efektov, razen v dolgem zaključnem odlomku ali v onem divjem takoj po začetku.

«Mikrophonie I» je torej delo, ki le deloma prepriča, izvajalci brata Hontarsky, Alings in Fritsch pa so bili odlični. Elektronske aparature so nadzorovali sam Stockhausen, Davies in Spek.

U. G.

Deseta obletnica godbe na pihala v Divači

Na pobudo Janka Valentinčiča, predsednika bivšega občinskega ljudskega odbora Divača, se je 1955. leta ustanovila godba na pihala v Divači. Na objavljeni razglas, se je takoj prijavilo precejšnje število članov, tako, da se je v jeseni 1955. leta pričelo s poučevanjem glasbene teorije. Leta 1957 so bili s pomočjo Občinskega ljudskega odbora Divača kupljeni inštrumenti. Od prvega nastopa, ki je bil 1. maja 1957, je godba imela vedno polne roke dela. Nastopala je na proslavah, civilnih pogrebih, revijah in samostojnih koncertih. Do sedaj je godba imela vsako leto povprečno 30 nastopov. Največje uspehe je dosegla s samostojnimi koncerti, na revijah v Sežani, Prvačini in Ajdovščini ter lansko leto na proslavi 60-letnice Proseške godbe na Proseku. Za vztrajno in uspešno delo je dobila leta 1963 nagrado in priznanje od okrajnega sklada Srečka Kosovela.

Ob izdatni pomoči kolektiva Železniškega transportnega podjetja je godba dobila uniforme. Danes šteje 32 članov.

Težki problemi, ki jih močno občuti so v tem, da nima primernih prostorov za vaje, inštrumenti pa so bili kupljeni iz druge roke, torej že rabljeni. Zaradi tega je nujno potrebno, da bi godba čimprej dobila nove inštrumente, primerne prostore in bolj izdatno pomoč za njeno redno delovanje.

Velike priprave so v teku, ko bo dne 19. 9. 1965 godba proslavila 10-letnico obstoja. Na proslavi, ki bo v Divači ob 15. uri, bodo sodelovale tudi godbe s Proseka, iz Trebč in Postojne.

modni kotiček

Praktična novost: volnene nogavice

V modi bodo živopisane nogavice, ki se bodo ujemale z obleko - Pa tudi ostala pletena oblačila se bodo uveljavila

Kljub vsem neumnostim in posebnostim, ki jih modni eksperti ob vsaki novi sezoni pokažejo in ki jih ženske v glavnem na srečo odklanjajo, moramo vendarle priznati, da je tudi med modnimi novostmi vedno nekaj takih, ki jih z veseljem pozdravimo in za katere bi bile vesele, če bi se tudi uveljavile. Pa kaže, da gredo prav nekatere pametne novosti počasneje v «promet», kot druge manj pametne

V mislih imamo na primer mode dolgih volnenih nogavic za mrzle zimske mesece. Take nogavice nam modni eksperti ponujejo že več let in vendar vidimo, da hodi večina žensk pozimi obuta le v tenke najlonske nogavice, čeprav ve, da ji to za zdravje škoduje. Seveda so nogavice, ki jih proglašajo modni eksperti kot novost, vsako leto drugačne. Tako so se pred leti ogrevali za enobarvne in temne volnene nogavice; potem so bili za bolj debele nogavice, ki so bile pletene v različnih vzorcih, nato so se ogreli za «hula hop» nogavice (to se pravi za nekak triko), sedaj pa so na vrsti živopisane pletene nogavice, ki naj se ujemajo z obleko, krilom ali tudi s plaščem.

Mogoče se bomo tem slednjim nogavicam, ki bodo letos v modi, še najtežje privadile, ker so res v zelo pestrih barvah, kot tudi vzorcih ter resno dvomimo, če bi bile te prav za vsako postavo in nogo. Toda ne glede na to, smo mnenja, da je moda volnenih nogavic za zimske mesece nekaj zelo pametnega in praktičnega ter da bi jo bilo dobro osvojiti, ker bi se tako zavarovale pred revmatizmom, pa tudi pred tako bolečimi in seveda tudi neestetskimi ozebki. Če nam vzorčaste in močno barvaste nogavice ne bodo všeč, se pač od-

ločimo za enobarvne, tudi bolj temne nogavice. Na vsak način pa se le navadimo na takšne nogavice, kar bo samo nam v korist.

Moda pletenin, ki se vse bolj uveljavljajo ne samo pri športnih oblačilih, temveč tudi pri oblačilih za dom, službo, pa tudi za popoldanske in večerne priložnosti, je spodbudila ženske, da so začele še bolj plesti in kvačkati, kot so to delale nekoč. Povsod jih lahko vidimo na «delu». Pletenje in kvačkanje imajo s seboj na kopanju, na izletih, v parku in sploh v vseh trenutkih, ko so rešene drugih skrbi. Rezultati tega dela so presenetljivi, saj je videti na ulicah vrsto prelepih jopic, bluz in puloverjev, ki se po izdelavi lahko merijo z vsako, še tako drago kupljeno pletenino.

Pletenje in kvačkanje novih jopic in pulloverjev je sicer olajšano s tem, da imajo ženske na razpolago vedno večje število modnih revij in časopisov, ki jim do podrobnosti opišejo, kako morajo plesti, oziroma kvačkati in kako morajo potem posamezne dele sešiti. Modni eksperti so seveda to žensko pridnost takoj izkoristili in tako so sedaj najbolj v modi prav ročno pleteni puloverji in jopice, ki jih v Italiji pletejo za mali denar kar cele družine v manjših in revnejših krajih in ki jih nato trgovci prodajajo kot modele in redkosti po zelo visokih cenah.

Če ima torej kakšna med vami nekaj časa in seveda tudi potrpljenja, naj nikar ne odlaša. Nabavi naj si primerno revijo, ali časopis, in naj začne s pletenjem. Prvi poskus mogoče ne bo ravno uspel, toda kmalu bodo tudi prve težkoče odstranjene in rezultat naše pridnosti bodo jopice, bluze in puloverji, ki smo jih doslej le občudovale, a si jih nismo mogle nikoli privoščiti.

Izredna hitrost bodočih ladij na reakcijski pogon

V Hartfordu v Združenih državah Amerike imajo tovarno za letalske motorje. Toda sedaj se v tej tovarni ukvarjajo tudi z ladijskimi motorji. Napovedujejo, da bodo že čez nekaj let zaplule po morjih ladje, ki jih bodo poganjali reakcijski motorji, v bistvu enaki onim, ki pogajanjajo letala.

Vsi dosedanji poskusi z reakcijskimi pogonskimi stroji za vodna vozila so izpolnili in deloma celo presegli pričakovanja konstruktorjev. Strokovnjaki zagotavljajo, da imajo novi stroji mnogo prednosti pred običajnimi parnimi turbinami ter deloma celo pred atomskim pogonom. Prva prednost je učinkovit pospešek. V pičlih petih minutah doseže reakcijski stroj pri hladnem startu svojo največjo zmogljivost.

Upravljanje ladje z reakcijskim pogonskim strojem bo zapleteno komaj toliko kot upravljanje avtomobila. Avtomacija bo tako rekoč popolna. Pogonski stroj bo mogoče nadzorovati v celoti s komandnega mostu.

Reakcijski stroji bodo omogočili neprimerno večje hitrosti. Izkrcevalni čoln ameriške vojne mornarice doseže, če ga poganja dizlov motor, hitrost osem vozlov, z reakcijskim pogonom pa bo dosegel devetindvajset vozlov. Pri tem porabi reakcijski stroj neprimerno manj prostora. Stroj FT-4, kakor so poimenovali za mornarico prirejen Boeingov pogonski stroj s trideset tisoč konjskimi močmi, tehta na primer sedem ton in pol ter je približno 7,8 m dolg. Na 1 KM pride torej samo 0,25 kg teže. Veliki ladijski dizlov motor z enako močjo pa je dolg približno enaindvajset metrov, visok štirinajst metrov ter tehta 425 ton. Na eno konjsko moč pride pri tem motorju torej več kot štirinajst kilogramov teže.

Majhna teža in velikost omogočata, da morejo reakcijski motor montirati v ladijski trup v pičlih osmih urah. Montažo morejo opraviti v primeru potrebe celo kar na odprtem morju.

Pri vsem tem pa je bilo najvažnejše vprašanje, kako izkoristiti učinek reakcijskega motorja. Prav gotovo ne bi imelo nobenega smisla postaviti šobe na ladijski krov. Moč reakcijskih motorjev mora poganjati ladijske vijake. Zato so v vplinjaču pogonskega stroja montirali prosto stoječo turbino, ki deluje kakor generator ter svoje vrtenje prenaša na ladijski vijak.

Umetne žile

Sovjetski zdravniki so izdelali polbiološke nadomestke za krvne žile, s katerimi je mogoče zamenjati tudi sorazmerno dolge odseke žil, ki so iz tega ali onega vzroka pokvarjene. Umetne žile so napravljene iz posebne plastične snovi, ki predstavlja «skelet» žile. Stene teh žil pa so izpolnjene z biološko substanco — kolagenom.

Umetna žila more zamenjati veno ali arterijo. Sčasoma se kolagenski delci v stenah stope in njihovo mesto izpolni tkivo, ki ga pripravi organizem sam. Na institutu za eksperimentalno in klinično kirurgijo so nove nadomestke za žile že nekajkrat uporabili s popolnim uspehom.

Seveda pa je bilo pred praktično uporabo teh protez izvršenih sto in sto poskusov na živalih. Večinoma so nadomeščali tiste dele ven, kjer često pride do tromboze. V takih primerih so kolagen napajali z zdravili, ki preprečujejo zgoščevanje krvi.

RADIO VELEVIZIJA

ČETRTEK, 16. SEPTEMBRA 1965

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba; 11.30 Šopek slovenskih; 11.45 Italijanski pevci in ansambli; 12.15 Spoznavajmo Italijo; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za prijeten uvod igra harmonikarski ansambel «Miramare»; 17.20 Glasbeni kaleidoskop; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Operne uverture in zbori; 19.00 Violinske skladbe; 19.15 Zlata žlica; 19.30 Parada orkestrov; 20.00 Šport; 20.35 Zbor iz Rupe; 21.00 «Lepa Vida», dramska pesnitev v treh dejanjih; 22.35 Plesni ritmi; 23.00 S 17. festivala sodobne glasbe v Benetkah.

Trst

12.05 Plošče; 12.20 Glasbeni vložek; 12.25 Tretja stran.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 7.40 Lahka glasba; 8.00 Pevski program; 8.30 Polke in valčki; 9.00 Program na ploščah; 9.45 Marijan Kozina; Bela Krajina; 10.15 Plošče; 10.45 Poje Nino Robič; 11.00 Oddaja za najmlajše; 11.30 Uspele melodije; 12.10 Glasba po željah; 12.45 Lahka glasba; 12.55 Nadaljevanje glasbe po željah; 13.40 Horst Wende in njegov orkester; 14.00 Glasba po željah; 14.45 Zabavna glasba; 15.00 Operni almanah; 15.45 Poje mladinski zbor iz Sežane; 16.00 Pevci danes; 16.30 Tretja stran; 16.45 Srečanje z opero; 17.40 Plošče za ples; 18.00 Prenos RL; 19.00 Pri klavirju Bill Buttler; 19.30 Prenos RL; 22.15 Woody Herman igra za vas; 22.40 Nočni motivi; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

8.30 Glasba za dobro jutro; 9.10 Strani iz albuma; 9.45 Pevski program; 10.05 Operna antologija; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.15 Ital. narodne pesmi in plesi; 11.30 Haendlov koncert; 11.45 Glasba za godala; 12.05 Prijatelji ob 12; 13.25 Glasba iz gledališč in filmov; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.15 Glasbena beležka; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.30 Plošče; 18.10 Glasba ital. skladateljev; 18.30 Mali koncert; 19.10 Oddaja za delavce; 19.20 William Assandri in njegova harmonika; 19.30 Glasbeni vrtiljak; 20.25 Plošče; 21.00 «Interno», radijska enodejanka; 21.30 Lahka glasba v Evropi; 22.00 Stephan Grappelly in njegov ansambel; 22.15 Koncert nagrajencev XVIII. pianističnega tekmovanja v Bocnu.

II. program

8.00 Jutranja glasba; 8.30 Orkestralni koncert; 10.35 Najnovejše pesmi; 11.05 Glasba za dobro voljo; 13.00 Srečanje ob 13; 14.00 Pevski program; 14.45 Najnovejše plošče; 15.00 Glasbeni trenutek; 15.15 Oddaja za avtomobiliste; 15.35 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsodija; 17.15 Zapojmo skupaj; 17.35 Mala ljudska enciklopedija; 17.45 «La freccia nel fianco», radijska igra; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši izbranci; 21.15 XIII. festival neapeljskih popevk.

III. program

18.30 Pregled francoske kulture; 18.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 21.20 Schumannov koncert; 22.45 Priče in tolmači našega časa.

Slovenija

7.15 Igramo za razvedrilo; 8.05 Domači pele-mele; 8.25 Zabavni zvoki, 9.25 Inštrumentalne skladbe za mladino; 9.40 Od melodije do melodije; 10.15 Popularni operni odlomki z našimi solisti; 11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Opoldanski divertimento; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Čez zelene trate; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 14.00 Poročila; 14.05 Mlajši slovenski skladatelji; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Godbe na pihala; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Simfonična glasba; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Večer domačih pesmi; 21.00 Lirika skozi čas; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.10 Plesna glasba; 23.05 Dva mojstra sodobne glasbe: Martinu in Stravinski.

Ital. televizija

18.30 Oddaja za najmlajše; 19.45 Šport; 20.30 Dnevnik; 21.00 «La morte di Toro seduto», film; 22.35 Mandolinist Anedda; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 XIII. festival neapeljske popevke; 22.30 Neposredno registriran športni dogodek.

Jug. televizija

16.10 TV v šoli: Primož Petelin, pretkan ko ubedin; 18.40 Poročila; 18.45 Zadnji nomadi — reportaža studia Sarajevo; 19.15 Promenadni koncert; 19.45 TV pošta; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Glasbeni kotiček; 20.40 Studio 13; 21.40 TV obzornik.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Potrebno je, da se seznanite tudi z organizacijskim delom, ker vam bo v kratkem poverjena zapletena naloga. Zagotovljena je sreča vsem mladoporočencem.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne bodite prenagli, pač pa vztrajni in potrpežljivi. Najtesnejše sodelovanje bo dokaz odličnega razumevanja med vami in ljubljeno osebo.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Med vašimi sodelavci bo prevladala neodločnost. Nekaj časa boste predmet zelo žolčnih kritik.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Razpršili se bodo vsi dvomi v zvezi z nekim vašim družabnikom. Veliko zadoščenje vam bo omogočil eden od članov družine.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne zavrnite neke ponudbe, ki se sicer ne zdi preveč ugodna, je pa v resnici dobičkonosna. Med vašimi prijatelji je eden, ki se nanj nikar preveč ne zanašajte.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Lahko računajo na uspeh vsi, ki se ukvarjajo z umetnostjo. Imeli boste odlično zamisel, s katero se boste otresli vseh vsiljivcev.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) V obrambi nekega načela, se boste nujno spopadli z nekim poslovnim predstojnikom. Ogibajte se preveč subjektivnih razlag in tolmačenj.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Postavite se po robu pesimizmu svojih sodelavcev ter jih skušajte pridobiti za neko drzno pobudo. Preseneči boste nad privrženostjo nekega svojega prijatelja.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Nemudoma rešite neko vprašanje, ki ste se ga že preveč časa otresali. Bodite preprosti in naravni.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Trenutne okoliščine so izredno primerne za izvedbo nekega drznega podviga. Zdaj je najprimernejši trenutek za odpravo nevšečnega spora v družini.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Udeležili se boste razgovora, kjer bodo postavljeni temelji vaše izboljšane gospodarske dejavnosti. Doživeli boste nevšečno srečanje z nekom, ki bi se ga bili raje ognili.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Lahko pričakujete določeno izboljšanje svojega finančnega položaja. Uspešen dan za one, ki ljubijo šport.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23, najnižja 16,3, ob 19. uri 20,2; zračni tlak 1023,5 stanoviten, veter 1 km severozahodnik, vlaga 61 odst., nebo 1 desetino pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 21,9 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 16. septembra Ljudmila
Sonce vzide ob 5,44 in zatone ob 18,15. Dolžina dneva 12,31. Luna vzide ob 20,58 in zatone ob 11,26
Jutri, PETEK, 17. septembra Frančiška

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Odobritev zakonov o nakupu nepremičnin in o prispevkih raznim krajevnim ustanovam

Prvi zakon so sprejeli soglasno, za drugega pa so glasovali samo svetovalci KD, PSDI, PSI in PRI - V začetku seje so odborniki odgovarjali na vprašanja in interpelacije svetovalcev

Včeraj zjutraj se je v Tržaški občinski dvorani sestal deželni svet na svojo 96. redno sejo. Dnevni red je predvideval obvestila predsednika, odgovore deželnih odbornikov na vprašanja in interpelacije svetovalcev, diskusijo in glasovanje o dveh zakonskih osnutkih ter debato in glasovanje o dveh resolucijah. Svet je izčrpal dnevni red, razen zadnje točke.

Na začetku seje je predsednik sveta dr. de Rinaldini sporočil, da je rimska vlada zavrgla pet zakonov, ki jih je svet že izglasoval ter jih vrnila svetu v ponovno proučevanje. Gre za naslednje zakone: 1. deželni prispevek k plačevanju obresti na posojila za gradnjo ljudskih stanovanj; 2. osnovanje Ustanove za napredek obrtništva; 3. navodila za gradnjo, razširitev in modernizacijo vodovodov in kanalizacije; 4. olajšave za industrijski kredit; 5. deželni prispevek za pripravo zemljišč in infrastruktur za industrijski razvoj.

Na koncu seje je predsednik de Rinaldini povedal, da se bo svet sestal ponovno jutri in da bo razpravljal med drugim o zavrnjenem zakonu, ki predvideva osnovanje Ustanove za razvoj obrti.

V zvezi z dvema od teh zakonov, in sicer s tistima, ki zadevata industrijski kredit in pripravo zemljišč ter gradnjo infrastruktur za industrijski razvoj, je komunistična skupina že vložila svojo interpelacijo pri deželnem odboru. Komunistični predstavniki menijo, da je nedopustno, da osrednja vlada zavrača podobne zakone z utemeljitvijo, da bodo dovolili gradnje šele po predhodni odobritvi SET — Skupnega evropskega tržišča. V komunističnih krogih se nadalje meni, da je treba tolmačiti to politiko v skladu z drugimi pobudami, ki težijo k zapostavljanju dežele Furlanije - Julijske krajine, kot na primer s tisto, ki predvideva gradnjo ceste Benetke - Tobiach-München.

Po predsednikovih obvestilih so predsednik deželnega odbora in odborniki odgovorili na vprašanja in interpelacijo svetovalcev. Eno izmed vprašanj sta predložila svetovalca Bergomas in Jarc ter zadevo preskrbo z vodo občinskega središča občine Zagraj, o čemer pa poročamo na drugem mestu.

Druga dva odgovora predstavnikov deželnega odbora sta zadevala interpelacije o gradnji obrambnih nasipov ob dveh rekah v Furlaniji oziroma spor med družbo Autovie Venete in občino Pozzuolo.

Deželni svet je nato obravnaval zakonski osnutek, ki ga je predložil deželni odbor in ki zadeva «pooblastilo za nakup nepremičnin za urade, ustanove in zavode dežele». Zakonski osnutek je sestavljen iz treh členov. V prvem se pooblašča deželna uprava, da nakupi nepremičnine, gradi in obnavlja, razširja in adaptira stavbe, ki bodo služile uradom, ustanovam in zavodom dežele. V drugem členu pa se navaja, da bo deželna uprava črpala ustrezna finančna sredstva iz poglavja 2120581 finančnega proračuna 26. maj - 31. december 1964 ter iz ustreznih poglavij naslednjih proračunov. V 3. členu se proglaša zakon za nujnega.

Deželni odbor pravi v svoji obrazložitvi zakonskega osnutka, da je dežela naletela na velike težave pri namestitvi svojih uradov v poslopjih, ki jih je vzela v najem ter da kljub temu danes ne more razpolagati s primernimi prostori v dovoljnem številu. Zato je potrebno, da se nakupijo, oziroma zgradijo poslopja v ta namen. Vprašanje je treba rešiti na ta način med drugim tudi zato, ker so najemnine, ki jih deželna uprava plačuje danes, zelo visoke: okoli 50 milijonov lir letno. Zelo verjetno je, da se bodo še zvišale. Gradnja in adaptacija poslopij pa bo predstavljala za deželo ugodno investicijo njenih kapitalov.

Zahtevo deželnega odbora je podpri tudi svetovalec Varisco v imenu prve komisije deželnega sveta. V svojem govoru je demokristjanski predstavnik dejal, da bo preteklo še precej let, preden bodo zgrajeni dokončni objekti, kjer bodo imeli svoj sedež razni deželni organi.

Deželni svet je soglasno odobril predloženi osnutek zakona.

Diskusija o naslednjem zakonskem osnutku, ki predvideva «podpore, prispevke in neposredne izdatke v korist raznim ustanovam», pa je bila mnogo bolj živahna. Prva stalna komisija je odobrila zakonski osnutek, ki ga je predložil deželni odbor z malenkostnimi spremembami. Zakonski osnutek sestavljajo 4 členi. V prvem se naštevajo pooblastila deželnemu odboru za nakazovanje podpor in prispevkov raznim deželnim, pokrajinskim in občinskim ustanovam ter zasebnikom pod določenimi pogoji. Ta člen je zelo pisar ter je naletel na ostre kritike opozicije posebno v zvezi z nekaterimi konkretnimi določili. Še preden pa govorimo o ugovorih proti osnutku, je treba našteti razna področja, na katerih bi deželni odbor utegnil delovati.

V prvem odstavku se govori o podporah in prispevkih pokrajinam, občinam in ustanovam za pospeševanje družabnih, vzgojnih in rekreacijskih dejavnosti. Deželna uprava bo nadalje lahko podpirala delavske družine, invalide, sirote itd. Poseben odstavek zadeva podpore ob priliki elementarnih nesreč.

V drugem odstavku so predvidene podpore pokrajinam, občinam, ustanovam, društvom in zadrugam za širjenje znanstvenih metod pri obdelovanju zemlje, v živinoreji, predelavi kmetijskih proizvodov ter pri širjenju zadružništva.

V tretjem odstavku so predvidene podpore in prispevki, nagrade in honorarji, ustanovam, društvom, konzorcijem in odborom, ki prireja. jo sejme in podobne pobude v okviru dežele. Isto velja tudi za podobne manifestacije izven dežele, ali celo države.

Četrti odstavek je sprožil najbolj ostre kritike opozicije. Gre za prispevke, podpore, honorarje in nagrade ustanovam, tiskovnim agencijam in družbam, združenjem in odborom, založnikom in novinarjem za njihovo dejavnost na področju tiska, radia in dokumentarnih filmov z namenom, da se širi v deželi, državi in v inozemstvu poznavanje dežele in njenih problemov ter pobud deželne uprave za njihovo rešitev.

Peti odstavek predvideva podpore in prispevke, knjižnicam, muzejem in podobnim ustanovam.

Šesti odstavek zadeva stroške za kulturne in umetniške pobude, a sedmi za razvoj tržaškega vseučilišča.

Zakonski osnutek predvideva 800 milijonov lir za kritje stroškov, ki jih predvideva prvi odstavek prvega člena. Pripomniti je treba, da bo šla ta vsota pretežno v korist prebivalstva v Furlaniji, ki je bilo prizadeto od nedavnih poplav. Za stroške, ki so predvideni v 4. odstavku pa je določenih 125 milijonov lir.

Kot smo že dejali, je opozicija nastopila proti temu zakonskemu osnutku posebno v zvezi z določili v 4. odstavku prvega člena. Komunistični sevtovalec Šiškovič je trdil, da bi se moral razdeliti celotni zakon v tri posebne zakone. Najprej bi se obravnavala tista vprašanja, ki jih je treba nujno rešiti (pomoč poplavljencem itd.), a pozneje bi utegnili preudarno in načrtno razpravljati o drugih zadevah. Opozicijski krogi so tudi izrazili bojazen, da bo deželni odbor izkoriščal posebno določila odstavka 4 prvega člena, v svoje agitacijske in propagandistične namene.

O osnutku zakona je govorilo pet svetovalcev. Nato je posegel v debato svetovalec Stopper v imenu večine prve komisije, ki se je zavzel za sprejem zakonskega osnutka. Iste misli je izrekel tudi predsednik deželnega odbora Berzanti. Sledile so glasovalne izjave in nato glasovanje. V prid zakona so glasovali demokristjani, socialdemokrati, socialisti in prof. Cumbat. Glasovanja so se vzdržali komunisti, predstavnik PSIUP Bettoli, liberalci in misovci. Te skupine so se vzdržale, ker zakon predvideva tudi ukrepe za pomoč poplavljencem.

Zahvala odbora za proslavo bazoviških žrtev

Naš odbor se toplo zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je letošnja proslava bazoviških žrtev kar najlepše uspela.

Naša zahvala gre predvsem vsem, ki so v tako lepem številu počastili spomin padlih ob odkritju spomenika pri Sv. Ani in na proslavi na bazoviškem strelišču; pevskemu zboru «Vesna», iz Križa in zbranim pevskim zborom za občuteno petje, zastopnikom antifašističnih združenj in polagateljem vencev. Naša javnost se je ob 35-letnici mučeniške smrti Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča in 20-letnici zmage nad fašizmom in nacizmom oddolžila njihovemu spominu in tako znova izpričala svojo privrženost idealom, za katero so darovali mlado življenje.

Odbor za proslavo bazoviških žrtev

Opozorilo lastnikom vozičkov

Tržaško županstvo sporoča, da je treba opremiti s posebno tablo vsa ročna vozila in vozila na mehanični pogon. Tisti, ki nimajo tablic, naj se obrnejo na naslednje urade: na 4. občinsko izpostavo Ul. Foschiatti št. 1,, na 9. občinsko izpostavo Op̌čine in 10. občinsko izpostavo Prosek.

Slovensko gledališče v Trstu

Razpis abonmajev za sezono 1965-66

REPERTOAR

1. Ivan Cankar: HLAPCI
2. DANTEJEV VEČER (ob 700-letnici rojstva)
3. Saša Skufca: JANKO IN METKA
4. Recital M. Sardočeve (Pisma gospe Lapinasse)
5. Robert - Duvivier - Jeanson MARIE - OCTOBRE
6. Slovenska noviteta
7. Recital J. Lukeša (Shakespeare)
8. Carlo Goldoni: GROBIJANI
9. PASIJONSKE IGRE
10. DOBRI VOJAK ŠVEJK (Češka dramatizacija po Haškovem romanu)

Od ponedeljka, 20. t. m. dalje bodo občinstvu na razpolago v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Frančiška 20 naslednji abonmaji:

PREMIERSKI		
Parter A	L	20.000.—
Parter B	L	12.000.—
Balkon	L	8.000.—
I. PONOVITEV		
Parter	L	9.000.—
Balkon	L	4.000.—
NEDELJSKI POPOLDANSKI		
Parter	L	6.500.—
Balkon	L	4.000.—
ŠTUDENTSKI	L	2.000.—
INVALIDSKI Z INVALIDSKO IZKAZNICO BREZPLAČNI		
SINDIKALNI	L	3.000.—
ZA OKOLICO (vključen tudi prevoz)	L	5.000.—

Predstave je gledališče planiralo na naslednje dneve: PREMIERE ob četrtkih, I. PONOVITVE ob sobotah po premieri, NEDELJSKE POPOLDANSKE prvo nedeljo po premieri, INVALIDSKE prvi četrtek po premieri, SINDIKALNE drugi petek po premieri in ZA OKOLICO drugo soboto po premieri.

Šolske vesti

Ravnateljstvo slovenske srednje šole v Dolini sporoča, da se je pričelo vpisovanje v 2. in 3. razred, ki se bo zaključilo 25 septembra.

Državna srednja šola pri Sv. Jakobu, Ul. Frausin 14, vpisuje v 2. in 3. razred do 25. septembra

Na Državnem znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi popolne razrede s klasičnim učnim načrtom, se vrši **vpisovanje** za šolsko leto 1965-1966 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Strada di Guardiella št. 13-1 neprekinjeno do 25. septembra 1965.

Navodila glede vpisovanja so razvidna na zavodovi oglasni deski.

Ravnateljstvo Drž. srednje šole in ind. strok. šole v Trstu (Rojan, Ul. Montorsino 8) obvešča, da se vrši vpisovanje za II. in III. razred do 25. septembra t.l.

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1965-1966 vsak dan od 10. do 12 ure v tajništvu zavoda. Ul. Caravaggio 4, neprekinjeno do vključno 25 septembra 1965.

Državna slovenska srednja šola na Opčinah sporoča, da se vpisovanje v 2. in 3 razred zaključi 25. septembra.

Ravnateljstvo državne srednje šole na Katinari obvešča, da je vpisovanje za šolsko leto 1965-1966 vsak dan do vključno 25 septembra tl. Navodila so razvidna na šolski oglasni deski.

Ravnateljstvo državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu, Ul. Caravaggio 4, obvešča, da je vpisovanje za II. in III. razred do 25 septembra 1965.

Vodstvo Trgovskega tehničnega zavoda «G.R. Carli» sporoča, da se vpisovanje v razne razrede nadaljuje vsak delovni dan od 11. do 12. ure. Pri zavodu «G.R. Carli» je tudi vpisovanje v I. razred Strokovne šole za upravne izvedence in korespondente v tujih jezikih.

Prav tako se nadaljuje vpisovanje v razne razrede na Strokovnem trgovskem zavodu v Ul. Diaz 20 od 10,30 do 11,30, in sicer do 25. tm

Drzavni tehnični trgovski zavod «Carli» sporoča, da bo letos ustanovljen večerni tečaj za dijake-delavce. Tečaj se bo začel z začetkom šolskega leta 1965-66 Trajanje tečaja in njegov program sta enaka običajnim dnevnim tečajem. Ob koncu študija dobijo tečajniki spričevalo knjigovodje (ragioniere) in trgovskega izvedenca.

Ravnateljstvo Državne srednje šole v Nabrežini z oddeljenimi razredi v Sv. Križu sporoča, da se zaključi vpisovanje v vse tri razrede dne 25. 9. 1965.

Za vpis v razne razrede naj se prizadeti zglasijo v tajništvu šole v Ul. Diaz štev. 20 od 11. do 12. ure.

Izleti

SPDT priredi 19. septembra izlet v Bohinj preko Litostrojske koče. Od tu se lahko planinci povzpejo na Črno prst.

Na razpolago je še nekaj mest. Pohitite z vpisovanjem v Ul. Geppa 9!

* * *

PD «Igo Gruden» iz Nabrežine priredi v nedeljo 19. sept. mladinski avtobusni izlet na Bled. Vse potrebne informacije dobite na sedežu društva vsak večer od 21. do 21,30 Vpisovanje se zaključi ob zasedbi vseh mest.

* * *

Prosvetno društvo v Skednju organizira v nedeljo 26. septembra tl. izlet v Bohinj z ogledom kravjega bala. Vpisovanje vsak dan, razen sobote in nedelje, od 20 30 do 21.30 na sedežu društva, Via di Servola 124

* * *

Društvena prodajalna na Opčinah obvešča izletnike, da bo odhod v Velenje v nedeljo 19. t.m. ob 15,30 iz Brdine

Poletne prireditve

Danes v Miramaru «Luči in zvoki». Predstave ob 21. in ob 22,15. obe v italijanščini «Massimiliano e Carlotta».

Kino

Nazionale 16,00 «Il figlio di Cleopatra» Technicolor.
Arcobaleno 15,30 «La collina del disonore» Sean Connery, Ossie Davis. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Excelsior 16,00 «Una moglie americana» Technicolor, Ugo Tognazzi. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 16,00 «Un dollaro bucato» Montgomery Wood, Evelyn Stewart.
Grattacielo 15,00 «Week-end a Zuydcoote» Technicolor Jean Paul Belmondo, Catherine Spaak. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Alabarda 16,30 «Le sette vipere» Valeria Fabrizi. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16,30 «Da OSS a 007 spionaggio a Tokyo» Technicolor, Joan Collins, Robert Wagner.
Aurora 16,30 «Amore pagano».
Cristallo 16,30 «Ragazze sotto zero» George Chakiris, Metrocolor.
Garibaldi 16,30 «I cacciatori» Technicolor, Robert Mitchum
Capitol 16,30 «Colpo grosso a Galata Bridge» Technicolor, Horst Bucholz, Silva Koscina.
Impero 16,30 «Gli indifferenti» Prepovedano mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16,00 «007 operazione Wolfphinger» Sean Connery.
Moderno 16,30 «C'era una volta un piccolo naviglio» Stanlio in Olio. Zadnji dan.
Astoria 17,00 «La pistola sepolta» Glenn Ford.
Astra 17,00 «Il forte dei disperati»
Abbazia 15,00 «Angeli con la pistola» Bette Davis, Glenn Ford.
Ideale 16,15 21,30 «L'uomo che non sapeva amare» Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Izlet v Maribor, Velenje, na Bled, v Opatijo itd.

POTOVALNI URAD AURORA priredi v septembru in oktobru naslednje izlete:

25., 26. septembra dvodnevni izlet v CELJE, ROGASKO SLATINO, VELENJE.

25., 26. septembra dvodnevni izlet v MARIBOR in PTUJ.

2., 3. oktobra dvodnevni izlet na BLED in v OPATIJO.

Informacije in vpisovanje do četrtka, 16. t. m. pri potovalnem uradu Aurora, Ul. Cicerone 4, tel. 29-243.

Potuje se tudi s kolektivnim potnim listom.

Mali oglasi

RAZNOVRSTNO POHISTVO za moderne domove po izrednih cenah dobite pri «ASTROMOBIL», Via Giulia 108 (Rotonda del Boschetto).

JANEZEVO CVETJE kupim, Brezar, Trst, Ulica S. Michele št. 22

VAJENKO išče frizerski salon. Telefonirati št. 36664.

Sintetične preproge

in preproge za hodnike iz plastike «BALATUM» in «MERAKLON» Moderno pokrivanje podov z gumo «MOQUETTE» in ploščice «RIKETT» in «ARMSTRONG» Bežna vrata «ROLLPORT» beneške zavese (tende veneziane) Hitra ureditev s specializiranim osebjem A. R. P. ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale št. 6 Tel 95-919

AMERICAN INSTRUMENT COMPANY traži dinamičnog inženira za Jugoslaviju

USLOVI DOBRO ZNANJE ENGLESKOG JEZIKA.

Pisati: na: FISCHER & PORTER, VIA GIUSEPPE DI VITTORIO 307/2, SESTO SAN GIOVANNI, MILANO.

NEZADOVOLJSTVO LASTNIKOV ZEMLJIŠČ NA KRASU

Družba za naftovod ponuja smešno nizke odškodnine

Res ne gre za razlastitev zemljišč, vendar bodo utrpeli kmetje znatno škodo

Do sedaj smo v glavnem slišali le o pogajanjih med industrijsko pristaniško ustanovo in prizadetimi iz Doline. Te dni pa obiskujejo po vsem Krasu prizadete razni geometri, ki v imenu družbe za gradnjo naftovoda ponujajo zelo nizke cene, lahko rečemo naravnost smešne. Gre seveda le za postavitev služnosti in ne za razlastitve, kot je šlo v dolinski občini, vendar če človek pomisli, da bodo s postavitvijo služnostne pravice v korist družbe za naftovod naravnost uničena mnoga zemljišča, bo šlo v resnici za mnogo več kot se zdi na prvi pogled. Do sedaj družba razpošilja previdno okrog razne geometre, vendar, kot se sliši, tudi ljudje, ki so blizu družbe same, nimajo tako dobrih namenov in volje, ko gre za plačilo odškodnine za služnostno pravico, kot so zatrjevali pred meseci predstavnikom prizadetih. Res je tudi, da v imenu družbe vseveprek zagotavljajo, da ne bodo povzročili z deli za postavitev cevovoda večje škode, da bodo po končanem delu mirno in nemoteno lastniki zemljišč sejali in saditi kot so do sedaj. Če jih vprašate, ali bo mogoče saditi drevje, pa razlagajo, da ne bodo smeli saditi dreves z globokimi koreninami, prav tako ne bo mogoče kopati temeljev za kakšno stavbo na mestu, kjer bo položena cev.

Ti primeri zgovorno dokazujejo, da bo škoda precejšnja, da bodo mnoga zemljišča zgubila skoro polovično vrednost. Zato bodo naši ljudje od Doline, mimo Ključa, Padrič in drugih vasi vse do Medje vasi prizadeti in oškodovani mnogo bolj kot se zdi. Družba za naftovod se skuša iznazati z najmanjšimi stroški, čeprav bo zaslužila ogromno z naftovodom. Slišimo, da bo ta pobuda koristna za tržaško gospodarstvo in vso deželo. Ne bomo razpravljali o tem, ali bo naftovod koristil ali ne tržaškemu gospodarstvu; vendar ni pošteno, da bodo plačali za splošne koristi prizadeti zemljiški posestniki. Dolžnost vseh, oblasti, zlasti občin in vseh meščanov je, da se sporazumno potegnejo za prizadete, da bi jim družba za naftovod izplačala, če ne stoodstotno pravično odškodnino, pa vsaj manj krivično.

S traktorjem trčil v opornik

Na nevrokirurški oddelek bolnišnice so včeraj popoldne sprejeli 61-letnega upokojenca Carla Uranicha iz Ul. Udine 20, ki se bo moral zdraviti 30 dni zaradi udarcev po glavi, ran po čelu in zatilju. Uranich se je ponesrečil malo prej pri glavnem vhodu v Staro pristanišče, kjer je s traktorjem, iz še napojasnjenih razlogov, trčil v opornik vhoda. Zaradi sunka je Uranich padel s traktorja in se pri tem pobil po glavi. V bolnišnico so ga odpeljali z zasebnim avtom.

Zaključek kongresa zdravstvene fizike

Včeraj se je zaključil 12. vsedržavni kongres združenja za zdravstveno fiziko. Od nekaj več kot 120 članov, ki jih šteje združenje, jih je na kongresu sodelovalo okoli 80. Prisotni so izvolili novi vsedržavni odbor zveze ter potrdili na predsedniškem mestu prof. Caldirolo iz Milana. Caldirolo, ki je znan strokovnjak za vprašanja zdravstvene fizike, bo prihodnje leto nastopil na mednarodnem kongresu mednarodnega združenja IRPA (International Radioactivity Protection Association), ki so ga svoj čas ustanovili Američani, kot podpredsednik zborovanja.

Na včerajšnjem zaključnem šestem študijskem zasedanju je predsednik Lapenna iz Trsta posvetil največjo pozornost odnosom med fiziki in zdravniki. Posebej je še izrazil upanje, da bo prišlo čimprej do najtesnejšega sodelovanja med njimi na podlagi enakopravnosti. Kot smo že svoj čas poročali, postaja iz dneva v dan bolj potrebno sodelovanje fizikov v bolniških inštitutih. Pravzaprav vse kaže, da se bo v teh prej ali slej pojavil nov poklic, ki bo združeval v sebi določene zahteve po specializaciji v medicini in v fiziki. Tega novega zdravstvenega delavca bi lahko imenovali zdravstvenega fizika.

Prošnje za vpis v seznam podpirancev

Tržaško županstvo sporoča, da je treba do 15. oktobra predložiti prošnje za vpis v seznam podpirancev za leto 1966 pri ustreznih občinskih izpostavah. Na te izpostave se prizadeti lahko obrnejo tudi za potrebne informacije za izpolnitev obrazcev prošenj.

Slovenski mladinci in mladinke!

Zberimo se v soboto, 18. in v nedeljo, 19. septembra na stadionu «Prvi maj» na našem prazniku in proslavimo

PRAZNIK MLADINE

Slovenska mladina bo na tem prazniku ponovno poudarila svojo nedeljivost in željo po zdravem kulturnem, gospodarskem in socialnem napredku. To je dan enotnosti in borbenosti slovenske mladine za slovenske šole, slovensko kulturo in naše pravice.

Program bo pester: šport, festival orkestrov in kulturni program.

Praznik mladine se bo zaključil pozno v noči ob veseli slovenski pesmi.

SEJA UPRAVNEGA SVETA TURISTIČNE USTANOVE

Predlog za ustanovitev sklada za turistično propagando v inozemstvu

Izdali bodo propagandno brošuro «Trst in njegova pokrajina» v 12 jezikih

Predsednik pokrajinske turistične ustanove odv. Terpin je na seji upravnega sveta, ki je bila predvčerajšnjim dopoldne, sporočil, da so z odobritvijo ministrstva za turizem ter madžarskega državnega urada za turizem, pokrajinske turistične ustanove v Trstu, Gorici in Vidmu ter avtonomni ustanovi v Trstu in Lignanu pripravile fotografsko razstavo o turističnih lepotah ter kulturnih in umetniških vrednotah dežele Furlanije - Julijske krajine. Fotografsko razstavo bodo otvorili 25. septembra v prostorih palače madžarskega avtomobilskega kluba v Budimpešti. Omenjene turistične ustanove so razstavo fotografij pripravile v sodelovanju s turistično agencijo IBUSZ iz Budimpešte ter italijansko kulturno ustanovo za Madžarsko.

Ob tej priliki so predstavniki madžarskega avtomobilskega kluba izrazili željo, da bi se prireditve udeležili tudi predstavniki avtomobilskega kluba iz Trsta, da bi se na tak način navezali stiki in načeli razgovori za priredbo potovanj v Italiji in na Madžarsko, katerih naj bi se udeleževali člani klubov.

Odv. Terpin je nato sporočil, da je vabilo posredoval deželnemu podpredsedniku prof. Dulciju, ki skrbi za resor turizma in prevozov.

Odv. Terpin je nadalje poročal upravnemu odboru, da je imel razgovore z deželnim odbornikom za promet in turizem v zvezi s ponovno otvoritvijo v Trstu uradov družbe Wagon Lits/Cook ter o sestanku treh predsednikov pokrajinskih turističnih ustanov, ki je bil pred dnevi v Vidmu. Na omenjenem sestanku so se predsedniki razgovarjali o skupnih vprašanjih turizma ter o prikladnosti, da bi ustanovili skupni posebni fond, s katerim bi razpolagali za uspešno deželno turistično propagando v inozemstvu. Pri tem je odv. Terpin spomnil odbornike na zelo uspele koncerte v Miljah in prispevek ustanove za prireditev filatelistične razstave v Miljah.

Predsednik je nato še sporočil, da bo 26. septembra ob prazniku grozdja gostoval v Trstu priznani pevski zbor «Dolomiti» iz Tridenta, ki je žel veliko uspehov v Italiji in v inozemstvu. Zbor bo pel v dopoldanskih urah v Boljuncu, popoldne pa bo nastopil v Miljah.

Upravni svet je nato sprejel sklep, da bo s sodelovanjem deželnega ravnateljstva ENALC priredil tri tečaje za tuje jezike za uradnike, ki so uslužbeni na poštnih in telegrafskih uradih pokrajine, na pobudo ministrstva za turizem. S temi tečaji bo skušala ustanova izboljšati usluge tujim turistom.

Odbor je nato sklenil, da bo razpisal natečaj za tiskanje propagandne brošure «Trst in njegova pokrajina» ter priloge «Koristne informacije 1966» v dvanajstih jezikih. Upamo, da bodo turistično brošuro in prilogo tiskali tudi v slovenščini in srbohrvaščini, saj prihaja v Trst in obišče našo pokrajino veliko število turistov iz Jugoslavije in še posebno iz Slovenije.

Upravni svet turistične ustanove je na svoji torkovi seji še sklenil, da bo najel posojilo pri Tržaški hranilnici za nakup prostorov za lastni sedež.

Slabost je bila kriva nerodnega padca

Sinoči so z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico 69-letno gospodinjo Domenico Morovich iz Drevoreda D'Annunzio 4 ter jo sprejeli na nevrokirurški oddelek zaradi udarcev po zatilju. Morovicheva, ki se bo morala zdraviti od 8 do 10 dni je povedala, da se je malo prej v spalnici svojega stanovanja počutila slabo. Posledica tega je bila, da se je zgrudila na tla in se pri tem pobila.

Nesreča delavca

Na delu se je včeraj popoldne ponesrečil 54-letni delavec Virgilio Marchesan iz Ul. Cisternone 18. Okrog 15. ure je Marchesan pred skladiščem vin na Obrežju T. Gulli s tovornjaka raztovarjal zaboje polne steklenic vina. Nenadoma pa se je skladovnica prevrnila in nekaj zabojev je zadelo Marchesana v prsi. Ponesrečencu so priskočili na pomoč delovni tovariši ter poklicali rešilni avto RK. Ponesrečenega delavca so odpeljali v bolnišnico, kjer so ga pridržali na pljučno kirurškem oddelku zaradi hudih udarcev po prsih, težave pri dihanju in verjetnih zlomov desnih reber. Marchesan se bo moral zdraviti 10 dni.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 15. septembra 1965 se je v Trstu rodilo 14 otrok umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 60-letni Giuseppe Levc, 73-letni Amadio Spangaro, 57-letni Francesco Pesce, 79-letni Arnaldo Tonini, 75-letna Valeria Blasich vd. Crociani, 78-letni Francesco Babuder, 82-letna Antonia Brandolin vd Svara, 71-letna Maria Taucer vd. Tassinari, 16 ur stari Mauro Gotardis, 2 dni star Michele Pepe, 67-letni Vitale Boschin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (13. 9. — 19. 9.)

All'Alabarda, Istrska ulica 7; Centauro, Ul. Buonarroti 11; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Mizzan, Trg Venezia 2; Barbo-Carniel, Garibaldijev trg 4; Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; Vielmetti, Borzni trg 12; Miani, Miramarski drevored 117 (Barkovlje).

Od 13. do 16. ure

Barbo-Carniel, Garibaldijev trg 4; Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; Vielmetti, Borzni trg 12; Miani, Miramarski drevored 117.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

All'Alabarda, Istrska ulica 7; Centauro, Ul. Buonarroti 11; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Mizzan, Trg Venezia 2.

LADJE V PRISTANIŠČU

Lirija (Al.), Irma, San Marco, Belluno, Linda I, Celio, G. Lauro, Ausonia, P. Toscanelli, Indiana, Saturnia, Vulcania, Saipa II, Pegaso, Africa, Brick VII, Eros, Dragone (Italija), Jelša, Vis (Jug.), Britonia (VB), Atromitos, Ellinis, Ariston (Gr.), J. Matejko (Po.), Nagos (Lit.), Audax, Chichin, Ypapanti (Pa.), Axum (Et.), T. Stavros (Ma.), Arda (Bu.), Catherine (Fr.), Nordwind (Nem.).

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. gospoda Romana Sancina Sumana darujeta Rosanda in Tatjana Godina 3000 lir za Dijaško Matico.

Namesto cvetja na grob pok. Romanu Sancinu Sumanu daruje Mimi Pertot 1000 lir za Dijaško Matico.

ZAHVALA

Globoko ganjeni se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so iz srca počastili spomin naše drage

Albine Gustini

in ki so z nami sočustvovali.

DRUŽINA GUSTINI

(I.T.F. Ul. Zonta 3. Tel. 38006)

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega predragega

ROMANA SANCINA ŠUMANA

se iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so na kateri koli način počastili njegov spomin.

DRUŽINA SANCIN

Škedenj, 16. septembra 1965.

TRAGIČEN OBRAČUN CESTNEGA PROMETA

Tri smrtne žrtve včeraj na obalnih cestah

Avtomobila povozila do smrti žensko in moškega - Vespist se je ubil na obalni cesti

Tri smrtne nesreče na tržaških cestah so tragični in krvavi obračun včerajšnjega dne. Še enkrat je cesta zahtevala žrtve in asfalt se je pordečil od krvi.

Prva nesreča se je pripetila na Trgu Libertà in prvotno ni kazalo, da bodo lažje poškodbe, ki jih je zadobil 54-letni upokojenec Liborio Vojvoda iz Ul. Campanelle 311, imele smrtne posledice. Ponesrečenca so odpeljali v bolnišnico ter ga sprejeli na opazovalni oddelek s prognozo okrevanja v 5 dneh. Toda nekaj ur pozneje se je njegovo zdravstveno stanje hudo poslabšalo in so ga morali nujno premestiti na nevrokirurški oddelek, kjer je ob 18.40 podlegel poškodbam.

Vojvoda je okrog 13. ure na zebrastem prehodu prečkal Trg Libertà v bližini stavbe št. 1-a. Ko je že bil sredi cestišča, je v smeri proti Barkovljam z avtom «citroen» 443-BZ-5 (F) privozil 24-letni francoski državljan Jean Pisevi iz Lafayette. Pisevi je opazil pešca, vendar mu ni uspelo, da bi se mu izognil, čeprav je hitro zavrl avto. Trčenje je bilo neizbežno in Pisevi je Vojvodo podrl.

Pri nesreči se je Vojvoda pobil po levem sencu in izgubil zavest. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer naj bi se zdravil 5 dni na opazovalnem oddelku. Toda potem so nastopile komplikacije in nesrečnik je pet ur po nesreči umrl. Njegovo truplo so prenesli v mrtvašnico, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

Druga smrtna nesreča se je pripetila na obalni cesti pod Nabrežino nekaj sto metrov od naravnega predora, kjer je smrt pričakovala 34-letnega Rodina Bortolettija iz Fiumicella, Ul. Valentini 122. Bortoletti se je okrog 15. ure na vespi UD 75076 peljal proti Trstu. Ko je privozil do prej omenjenega kraja, je iz nepojasnjenih razlogov zgubil nadzorstvo nad vespo in zadel v rob pločnika na desni. Zaradi hitrosti je vespa zdrsela približno 30 metrov dalje, dokler se ni prevrnila. Z vespe se je prevrnil Bortoletti, ki je z glavo udaril v rob pločnika. Nesrečnik je bil na mestu mrtev zaradi prebitja lobanje.

Nekateri avtomobilisti so ponesrečencu priskočili na pomoč, vendar za Bortolottija ni bilo več pomoči. Na kraj nesreče so medtem prihiteli karabinjerji s postaje v Nabrežini, sodni zdravnik dr. Nicolini in namestnik državnega prokuratorja dr. Corsi. Po opravljenih pregledih in formalnostih so truplo nesrečnega Bortolotija okrog 19. ure prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice.

In še tretja smrtna nesreča se je pripetila sinoči okrog 18.30 v Ul. Revoltella v bližini vogala Ul. San Pio X. Tretja žrtev ceste je 62-letna gospodinja Pierina Ferrara iz Ul. Colonna 4, ki je na omenjenem vogalu izven zebrastega prehoda prečkala cesto Tedaj je v smeri proti mestu s precejšnjo naglico 28-letni mehanik Giuseppe Janesicah s Pendice Scoglietto 501 privozil avto in žensko, ki je bila sredi cestišča, podrl. Zaradi sunka je Ferrarovo vrglo na prednji del avta in nato nekaj metrov dlje na cestišče, kjer je obležala mrtva zaradi prebitja lobanje in hudih notranjih poškodb.

Prihiteli so karabinjerji s postaje v Istrski ulici, sodni zdravnik in namestnik prokuratorja, ki so po opravljenih formalnostih izdali dovoljenje za prevoz trupla v mrtvašnico, kjer je na razpolago sodnim oblastem. Karabinjerji so Janesicha aretirali ter ga odpeljali na karabinjersko postajo. Prijavili ga bodo sodišču zaradi nenamernega umora.

NENAVADNA NESREČA

Tovornjak z mlekom trčil v mestni avtobus

Del cestišča Ulice Battisti spremenjen v «mlečni potok»

Ranjen šofer in 400 litrov razlitega mleka je obračun prometne nesreče, ki se je pripetila včeraj zjutraj v Ul.

Otvoritev zasedanja «zdravniških dni»

Danes ob 9. uri bo v veliki dvorani tržaškega vseučilišča slovesna otvoritev 19. tržaških zdravniških dni, ki jih prireja kot vsako leto bolniška zdravniška šola pod pokroviteljstvom vseučilišča.

Tema letošnjih dni bo naslednja: «Fiziopatologija sistema retikula histocitov». Vprašanje zadeva, povedano po domače, razna obolenja na celicah posebnega mrežastega tkiva, ki obkroža razne organe kot jetra, vranico, kostni mozeg itd.

O teh vprašanjih bo govorilo 17 predavateljev iz Italije in iz inozemstva (iz Londona, Pariza in Freiburga). V diskusijo bo posegel tudi tržaški zdravnik prof. Lang.

Zborovanja se bo udeležilo 300 zdravnikov iz vse države. Razen otvoritvene slovesnosti, ki bo na vseučilišču, se bodo ostala dela kongresa nadaljevala v predavalnici splošne bolnišnice.

9876
5432
SITOCE VITALE MI 1.
ZADNJI DNEVI
LOTTERIA DI MERANO
PRVA NAGRADA
150 MILIJONOV
GESTIONE ENALOTTO
LOTTERIA DI MERANO

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 16. t. m. z začetkom ob 19.30 uri film:

«UNO STRANO TIPO»

(CUDAK)

Igrajo: ADRIANO CELENTANO — ERMINIO MACARIO — CLAUDIA MORI

Kino na Opčinah

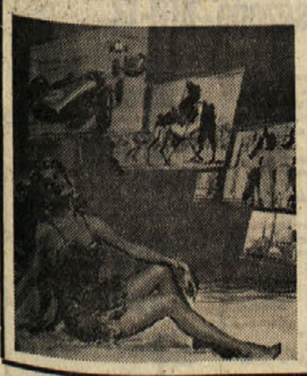

predvaja danes, dne 16. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

Viaggio indimenticabile

(NEPOZABNO POTOVANJE)

Igrajo: CLAUS HARDT JUAN C. HUTCHINSON

«UNIVERSALTECNICA»

RADIO — TELEVIZORJI — AVTOMATIČNI IN SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI — HLADILNIKI — ELEKTROGOSPODINJSKI PREDMETI CANDY — REX — CGE

Izredne cene za izvoz Dostavljamo na dom brez posebnih stroškov v vse predele v Jugoslaviji

UNIVERSALTECNICA Trieste — Trst

Corso Garibaldi št. 4. tel. 41243 in Trg Goldoni št. 1

IZJAVA DEŽELNEGA ODBORA KPI

Obsodba omejevanja deželne avtonomije

Vidalijevo vprašanje v zvezi z avto cesto Videm-Trbiž

Tajništvo KPI sporoča, da je deželni odbor proučil nedavni resni napad na avtonomijo dežele s posebnim statutom, spričo česar smo prišli po stalnih vladnih posegih, ki ovirajo dejavnost dežele, do tega, da zahtevajo, da bi moral biti deželni svet, kar se tiče določenih zakonov, podvržen mnenju in pooblastitvi Skupnega evropskega tržišča, kot na primer v primeru deželnih zakonskih ukrepov, ki vsebujejo finančne olajšave za industrijske pobude in prispevke za že ustanovljena industrijska področja.

Ne glede na stališče, ki so ga zavzeli komunisti do omenjenih dveh zakonov v deželnem svetu, potrjuje ta dogodek protiavtonomistično politiko vlade ter njeno odvisnost od smernic vladajočih monopolov SET. Ta podvrženost je eden izmed glavnih vzrokov gospodarskega nazadovanja Furlanije-Julijske krajine, kar povzroča povečanje števila izseljencev, krizo v pristanišču, ogrožanje ladjedelniške industrije, pomanjkljiv industrijski razvoj v Furlaniji itd.

Posledica tega je, da je bila uvedena politika velikih monopolističnih skupin glede razvoja področja Mestre - Padova tudi v sam petletni gospodarski načrt. Posledica te usmeritve je nameravana gradnja avto ceste Benetke - Tablach - München namesto avto ceste Trst - Videm - Trbiž, za katero odrekajo vsako državno podporo, čeprav gre za zelo nujno povezavo z vzhodno in srednjo Evropo, ki je bistven pogoj za razvoj mednarodnega prometa v tržaškem pristanišču in v deželi.

Če se k temu dodajo še hude gospodarske in socialne posledice vojaških služnosti, ki tarejo Furlanijo - Julijsko krajino zaradi politike «atlantske zvestobe», postaja jasno, da je za razvoj naše dežele nujno potrebna sprememba zunanje politike, tako da bo naša država lahko avtonomno prispevala k mirnemu sožitju in k širšemu gospodarskemu sodelovanju z vsemi državami, zlasti pa z vzhodnoevropskimi. Do sedaj so namreč poudarjali «mednarodno poslanstvo» naše dežele le z besedami, v resnici pa so ga s politiko zanikali.

Deželni odbor KPI vabi zato vse člane stranke, delavce, demokratične politične sile k široki in vztrajni akciji v obrambo in za razvoj deželne avtonomije ter za izvajanje nalog, ki jih je podelil posebni statut deželi. Ta statut je pridobitev enotne borbe prebivalstva. Vse to prebivalstvo zahteva zato novo italijansko zunanjo politiko za mir ter za gospodarski in družbeni razvoj v naši deželi.

* * *

Senator Vittorio Vidali pa je poslal ministru za javna dela Mancinija vprašanje, v katerem želi vedeti, ali je resnična vest, da je ministrstvo vzelo v poštev gradnjo nove avto ceste Benetke - München pred gradnjo avto ceste Videm - Trbiž. Ta nova pobuda beneških upravnih in gospodarskih krogov, ki ni vključena v petletni gospodarski načrt, bi postavila na obroben položaj deželo Furlanijo - Julijsko krajino v pogledu mednarodnega trgovinskega prometa, bi še vedno pustila nerešeno vprašanje cestne povezave države z važnimi področji evropskega cestnega omrežja in bi resno ogrožala ne samo zaželeni gospodarski napredek naše dežele ampak tudi gospodarske koristi celotne države.

Ta vest, pravi senator Vidali v svojem vprašanju, je zbudila velik preplah v tržaških gospodarskih, političnih in deželnih krogih tudi zaradi tega, ker jo nekateri povezujejo s prejšnjimi razburljivimi vestmi, da imajo državni organi namen izključiti našo deželo iz velikih evropskih mednarodnih trgovinskih zvez, o čemer je bilo govora tudi na gospodarski konferenci, ki je bila pred nedavnim v Trstu.

Zastrupitvi s hrano

Dve osebi, 22-letna uradnica Adriana Geri iz Ul. Timignano 1 in 54-letni delavec Giovanni Facchin iz Ul. Settefontane 5 sta se morali zateči v bolnišnico zaradi zastrupitve s hrano.

Gerijeva je pred tremi dnevi v neki gostilni v Miljah zaužila porcijo morskih mehkužcev, dan kasneje pa so jo napadli želodčni krči, da je morala zaprositi za zdravniško pomoč. Sprejeli so jo na drugi medicinski oddelek, kjer se bo morala zdraviti 10 dni.

Facchin pa je predvčerajšnjim popoldne jedel gobe, proti večeru pa se je počutil slabo. Tudi njega so odpeljali v bolnišnico, kjer se bo moral na četrtem medicinskem oddelku zdraviti 6 dni.

Trčil je v ustavljen avto

V Ul. Marchesetti, blizu gostilne pri «Lovcu», se je včeraj popoldne ponesrečil 50-letni pomorščak Giusto Mistaro iz Ul. Marchesetti 51/1, ki je s svojim motornim kolesom trčil v ustavljen avto fiat 1100 TS 35645. Mistaro se je peljal proti Katinari, ko pa je privozil do prej omenjene gostilne, se je prestrašil, ker mu je nasproti privozil avtomobil. Da bi se izognil trčenju, je Mistaro zavil na desno, vendar je bilo to zanj usodno, ker se je zaletel v drug avto. Na kraj nesreče so prihiteli agenti cestne policije, ki so ugotovili, da je ustavljeni avtomobil bil last nekega Lionilda Gnjezde. Medtem so ponesrečenca z zasebnim avtom prepeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek. Mistaro se bo moral zdraviti od 15 do 30 dni zaradi ran in udarcev po nosu, bradi, ličnicah, obrvih in ustnicah ter po desnem stegnu in kolenu.

Sreča v nesreči

21-letnega monterja Silvana Truschingerja iz Nabrežine 25/I je včeraj dopoldne spremljala sreča. Delavec je namreč padel z višine skoraj šestih metrov in se je le lažje poškodoval.

Truschinger, ki je uslužben pri podjetju Lantieri, je včeraj zjutraj ob 8,30 na gradbišču podjetja Delta v Ul. Giardini 28 razdiral zidarski oder, ki je bil sestavljen iz cevi. Nenadoma, ko je bil Truschinger visoko približno šest metrov, je izgubil ravnotežje in padel na spodnjo ploščad. Delovni tovariši so ponesrečenemu delavcu priskočili na pomoč in si že mislili, da se je hudo poškodoval. Truschingerja so odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 8 dneh zaradi lažje rane na levi nogi in levem komolcu.

Nesreča delavke

Na nevrokirurški oddelek bolnišnice so včeraj zjutraj s prognozo okrevanja v 8 dneh sprejeli 25-letno delavko Virginio Pacor por. Giacchero z Rebri Sv. Ane 64. Pacorjeva se je ponesrečila malo prej v nekem oddelku tovarne «Interplastic» v Industrijskem pristanišču, kjer je zaposlena. Nenadoma jo je napadla slabost, da se je zgrudila na tla in se pri tem pobila in ranila po zatilju ter izgubila spomin.

Goriško-beneški dnevnik

TRI MESECE PO UPRAVNIH VOLITVAH

V ponedeljek v Gorici prva seja novo izvoljenega občinskega sveta

Javna zahvala mestnemu stražniku Tavagniuttiju: rešil je življenje moškega, ki je padel v Sočo

Goriški občinski svet, izvoljen na upravnih volitvah 13. in 14. junija, se bo sestal v ponedeljek, 20. septembra ob 18.30. Vest je sporočil odbornikom župan dr. Gallarotti na zadnji seji občinskega odbora, ki je bila pod njegovim predsedstvom v torek zvečer. Župan se je na tej seji zahvalil odbornikom za sodelovanje v korist nase skupnosti, zahvalil se je tudi vsem občinskim uslužbencem in še prav posebno občinskemu tajniku dr. Palinu, zvestemu in sposobnemu pomočniku občinske uprave.

Nato se je zahvalil mestnemu stražniku Duiliu Tavagnuttiju, ki je s svojim junaškim dejanjem rešil življenje nekemu moškemu, ki je padel v Sočo. Ob izreku tega priznanja je prisostvoval seji tudi kapetan mestnih stražnikov Gruden. Takšno dejanje, je rekel župan, je v čast celotnemu korpusu mestnih stražnikov, ki ima za seboj plemenito civilno tradicijo.

Odborniki so nato sestavili program ob odhodu 114. pešadijskega polka Mantova iz Gorice v soboto 18. septembra.

Razpravljali so nadalje o finančnih ter osebnih zadevah. Na predlog odbornika Agatija so sklenili izplačati odpravnino ter podariti medalje tistim občinskim uslužbencem, ki so bili 25 let neprestano zaposleni pri občini. Folklorni skupini iz Ločnika so sklenili plačati potne stroške do Celovca, kjer bo sodelovala meseca oktobra na prireditvi, ki jo v okviru proslav Danteja prirejajo v koroški prestolnici.

S seje pokrajinskega odbora

Ker kaže, da bo kmalu sklicana prva seja novoizvoljenega pokrajinskega sveta, na kateri bodo volili novega predsednika in odbornike pokrajinske uprave, se je na zadnji seji sedanjega pokrajinskega odbora, ki je bila pretekli torek, predsednik pokrajinske uprave dr. Chientaroli zahvalil dosedanjim odbornikom za njihovo koristno in plodno sodelovanje pri pokrajinski upravi. To sodelovanje je bilo tovariško in uspešno, čeprav je naletelo često na težave. Predsednik je želel tudi novim upraviteljem pokrajine uspešno delo. Obenem se je zahvalil tudi osebju pokrajinske uprave za njegovo tesno sodelovanje z izvoljenimi upravitelji.

Predsedniku so se pridružili tudi vsi odborniki, ki so poudarili veliko prisrčnost in čut odgovornosti, ki je preveval vse odbornike pri izvrševanju njihovega dela.

Na seji so obravnavali in odobrili tudi vrsto ukrepov upravnega značaja. Popravili bodo ogrevalne naprave v raznih pokrajinskih poslopjih, izvedli izredna dela v pokrajinski umobolnici, opremili telovadnico na srednji industrijski šoli, ter določili sredstva za socialno pomoč.

Odgovor na interpelacijo v deželnem svetu

Voda v zagrajskem vodovodu je bila okužena in nezadostna

Deželni odbornik za javna dela Masutto je na seji od 15. tm. odgovoril na interpelacijo, ki sta jo vložila svetovalca Jarc in Bergomas v zvezi z zaporo občinskega vodovoda v Zagraju.

Masutto je v uvodu poudaril, da se ta zadeva ne tiče deželne uprave, vendar je hotel vseeno dati nekaj pojasnil. Zagrajski vodovod deluje od leta 1928 ter služi za 2500 prebivalcev. Poslužuje se samo enega vodnjaka in rezervoar ima zmogljivost le 80 kub. metrov. Zdravstvene oblasti so dale vodo večkrat preiskati in analizirati. Pri 31 analizah so 14-krat našli vodo okuženo. Tudi ko so izvedli nekatera popravila, je voda ostala še vedno okužena.

Dne 5. junija letos je zato pokrajinski zdravnik odredil, da mora občinska uprava zapreti ta vodovod in urediti preskrbo z vodo preko furlanskega vodovodnega konzorcija CAFO. Občinska uprava se je pritožila na pristojno oblast toda ministrstvo za zdravstvo je pritožbo zavrnilo.

Občina se je nato pritožila še na predsednika republike tudi zato, ker bi voda, ki stane sedaj po 28 lir za kub. meter pri furlanskem konzorciju stala po 40 lir za kub. meter.

Deželni odbornik je zaključil, da se je občinska uprava končno odločila, pa čeprav začasno, da se priključi na vodno napeljavo konzorcija.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO!

ŠIRITE PRIMORSKI DNEVNIK

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Zemlja se je odprla in požrla kmečko hišo

Zaradi plazu zaprta cesta pri Cepletišču

V Zgornjih Briščah v podbeneški občini se je včeraj pripetila kaj nenavadna nesreča, ki pa na srečo ni zahtevala človeških žrtev.

Pod neko hišo v tej vasi se je nenadoma odprla zemlja in zazevai je velik prepad, v katerega se je hiša dobesedno sesula, ker je njenim zidovom zmanjkala opora. Na srečo ni bilo takrat nikogar od družine doma in zato ni bilo človeških žrtev. Pač pa je v bližnjem hlevu, ki se je tudi sesul, poginilo kakih 70 kokoši in zajcev. Škodo cenijo na okrog štiri milijone lir.

Kaj je vzrok vdora zemlje še niso ugotovili. Po vsej verjetnosti pa je v zvezi z velikimi nalivi v zadnjih tednih, ko se je zemlja razmočila in se podala nad podzemno votlino, ki je bila prav tam, kjer je stala hiša.

Tudi cesto med Cepletiščem in Polavo v sovodenjski občini, so morali včeraj zapreti za promet, ker ji grozi zemeljski plaz, ki se pomika po pobočju hriba nad njo ter predstavlja nevarnost za mimoidoče. Ker gre tu precej ljudi s prepustnicami na Kobariško, bi prav lahko prišlo do nesreče. Čim bodo nevarnost odstranili, bodo promet na cesti zopet odprli.

Trgovine od danes odprte tudi popoldne

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da bodo od danes 16. pa do 30. septembra zopet odprte ob delavnikih popoldne konfekcijske trgovine, one z opremo in raznim blagom. Po novem urniku bodo te trgovine obratovale ob delavnikih od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30. Ob sobotah bodo lahko zvečer odprte do 20. ure.

Kino

CORSO. 17.00: «La doppia vita di Sylvia West», C. Baker in G. Maharais. Črnobeli ameriški film; mladini izpod 18. let vstop prepovedan.

VERDI. 17.15: «Yogi Cindy» barvna risanica.

MODERNISSIMO. 16.00: «Il boia è di scena», Connie Stevens in Dean Jones; angleški črnobeli film, mladini pod 14. letom prepovedan vstop.

VITTORIA. 17.15: «Aquile tonanti», J. Derek in J. Baltimore; črnobeli ameriški film.

CENTRALE. 17.00: «I fantasmi della città fantasma», B. Sullivan in M. Reynolds; ameriški črnobeli film; zadnja ob 21.30.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je v Gorici odprta lekarna ALESANI v Ul. Carducci št. 38 — tel. 22-08.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo dnevno temperaturo 24,2 stopinje ob 14.30 in najnižjo 10,6 stopinje ob 6.16 uri. Povprečna dnevna vlaga je dosegla 78 odstotkov.

NEZADOVOLJSTVO ŠTEVILNE KATEGORIJE KMETOV IZ GORIŠKE

Zavlačujejo razdelitev čistega alkohola pridelovalcem grozdja v prosti coni

Letos sta bili vloženi prošnji Kmečke zveze in Coltivatori diretti
Za alkohol in tropine dobijo kmetje žganje za domačo uporabo

Urad za razdeljevanje kontingentov proste cone pri Trgovinski zbornici v Gorici še vedno ni razdelil količine čistega alkohola kmetovalcem, ki pridelujejo grozdje, da bi prišli do žganja. Za razliko od prejšnjih let, ko je vlagala prošnjo za čisti alkohol samo bonomijanska organizacija Coltivatori diretti, sta bili letos vloženi dve prošnji; vložila jo je tudi Kmečka zveza.

Da bi imeli čitatelji jasnejši vpogled v razdeljevanje kontingenta, naj povemo to, do znaša celotni kontingent čistega alkohola za področje proste cone, ki se razprostira med Sočo, Vipavo in državno mejo, 2.200 ho (etanitrov); dobijo ga žganjarne, brivci, bolnišnice ter med drugimi kategorijami tudi neposredni pridelovalci. Njim je doslej pripadal kontingent v višini 15 ha.

Letos spomladi ustanovljena organizacija slovenskih kmetovalcev Kmečka zveza je preko trgovinske zbornice vložila prošnjo na finančno ministrstvo, da bi dobila del kontingenta, namenjenega neposrednim pridelovalcem vina na področju proste cone. Zahtevala je dve tretjini, se pravi 10 ha; ta količina ji pripada na podlagi vpisanih članov in pooblastila štandreškega kmečkega društva.

Organizacija Coltivatori diretti je prav tako vložila prošnjo za dodelitev čistega alkohola. Po nekaterih govoricah naj bi zaprosila za celotni kontingent namenjen kmetovalcem ter ga utemeljila z vpisom svojih članov (menda okoli 700).

Ko je trgovinska zbornica dobila obe prošnji, je pozvala kmečki organizaciji, naj se sestaneta ter se sporazumeta o razdelitvi 15 ha. Do sestanka pa ni prišlo, čeprav je bila Kmečka zveza pripravljena na sestanek ter na razdelitev količine ob upoštevanju števila vpisanih članov — pridelovalcev grozdja.

Sprva je kazalo, da želi zbornica vprašanje čimprej rešiti, sedaj pa se je vse skupaj nekje zataknilo ter ni več opaziti poprejšnje sile.

Kakor se govori je zbornica v precepu zaradi vložitve dveh prošenj in zaradi zahteve Coltivatori diretti, naj bi se jim namesto 15 ha, ki jih je prejemala poprejšnja leta, zvišal delež kar na 25 ha.

Nočemo se vtikati v poslovanje urada za razdeljevanje kontingenta, vendar pa se nam zdi zelo čudno, kako je mogla Coltivatori diretti, če so govorice resnične, dokumentirati svojo zahtevo ter navesti 700 vpisanih članov, kadar so Kmečko zvezo pooblastili za prevzem čistega alkohola za kuhanje žganja za domače potrebe vsi kmetje s Peči, iz Sovodenj ter štandreško kmečko društvo. Organizaciji Coltivatori diretti bi v takšnem primeru ostalo samo nekaj desetin kmetovalcev iz Podturna, kar se niti od daleč ne približuje osnovi, na podlagi katere naj bi zahtevala 25 ha.

Očitno je, da organizaciji Coltivatori diretti ne prija pojav nove organizacije in nujno poseganje tudi na tista področja, kjer je poprej imela monopol.

Kmetovalci pričakujejo, da bo zadeva kmalu pravično urejena ter da bodo lahko pravočasno odnesli tropine v žganjarne ter zanje dobili žganje, ki jim zlasti v zimskih mesecih, ko morajo delati na prostem, koristi bolj kot marsikatero zdravilo.

Sovodenjski župan pri deželnem odborniku

Tiskovni urad goriške federacije PSI poroča:

«Danes zjutraj je deželni odbornik za javna dela Masutto sprejel sovodenjskega župana Jožefa Češčuta, ki so ga spremljali deželni svetovalec PSI Arnaldo Pittoni, pokrajinski svetovalec PSI Marko Waltritsch in občinski tajnik Primo Cresta. Župan Češčut je odborniku Masuttu prikazal potrebe sovodenjske občine po raznih javnih delih in se je zadržal zlasti na dveh problemih: na cesti Rubije Vrh (za katero je vojaška oblast nakazala polovično vsoto potrebno za njeno moderno ureditev), za zgraditev katere naj bi prispevala deželna uprava, ker gre za cesto turistične važnosti, in na problemu obnove obstoječih šolskih poslopij in gradnje novih na celotnem ozemlju občine; tudi tu naj bi na pomoč priskočila deželna uprava na podlagi njenih najnovejših zakonov.

Odbornik Masutto je sovodenjskemu županu obljubil vso pomoč pri čimprejšnji rešitvi teh vprašanj, ki zanimajo sovodenjsko občino.»

IZ GORIŠKE BOLNIŠNICE

Trije ranjeni pri zaključku poročnega potovanja v Gorici

Padec vespista s Peči - Dve nezgodi na delu

Včeraj sta se pripeljala na poročno potovanje v Gorico z avtom fiat «600» 27-letni tehnični izvedenec Fernando Iacuito iz Ternija in nevesta 23-letna Graziella Lanaro, ki je po poklicu učiteljica. V Gorici sta obiskala nevestinega brata 20-letnega Angela Lanara, ki je paznik v sodnih zaporih v Ul. Bargellini. Skupaj so se odpeljali z avtom po mestu. Ko so se okrog 14.40 peljali po Ul. Cipriani pod Turnom, pa so trčili z avtom «giulietta», ki je prihajal iz nasprotne strani.

Ker so bili vsi trije potniki fiata «600» ranjeni, so jih z avtom Zelenega križa odpeljali v goriško civilno bolnišnico. Tam so vsem trem ugotovili le manjše poškodbe na nogah, rokah in po obrazu ter so jim nudili prvo pomoč. Iacuito bo okreval v 9 dneh, njegova žena Graziella v 3 in njen brat Angelo pa v 5 dneh.

Zapisnik o nesreči je napravila cestna policija iz Gorice, ki je ugotovila manjšo škodo na obeh vozilih.

Včeraj zjutraj ob 7.45 se je zatekel po prvo pomoč v goriško civilno bolnišnico 25-letni Zorko Florenin iz Peči št. 12. Zdravniki so mu ugotovili odrgnjenje na kolenu in desni roki. Okreval bo v osmih dneh. Florenin je povedal, da je malo prej padel na Stradalti v Sovodnjah z vespo, ko se je od doma peljal na delo.

Včeraj popoldne se je ponesrečil na delu pri gradbenem podjetju Romani na Tržaški cesti v Gorici 41-letni Attilio Tazan iz Latisane. Ko je z dletom dolbel luknjo za novo ograjo, se je udaril v prste leve roke. Odpeljali so ga v civilno bolnišnico, kjer so ugotovili, da se je ranil na sredincu in prstancu ter so mu nudili prvo pomoč s prognozo okrevanja v osmih dneh.

Na domačem dvorišču v Gorici, Ul. Consortiva 12 se je včeraj okrog 11. ure ponesrečil 74-letni kmet Lodovico Zotti, ko je stopil z desnim stopalom na žebelj, ki je molel iz neke deske. Ker ga je vedno bolj bolelo, se je popoldne ob 17.45 odločil za pregled v civilni bolnišnici. Tam so mu nudili prvo pomoč in ga poslali domov s prognozo okrevanja v štirih dneh.

Asfaltirati štandreške klance

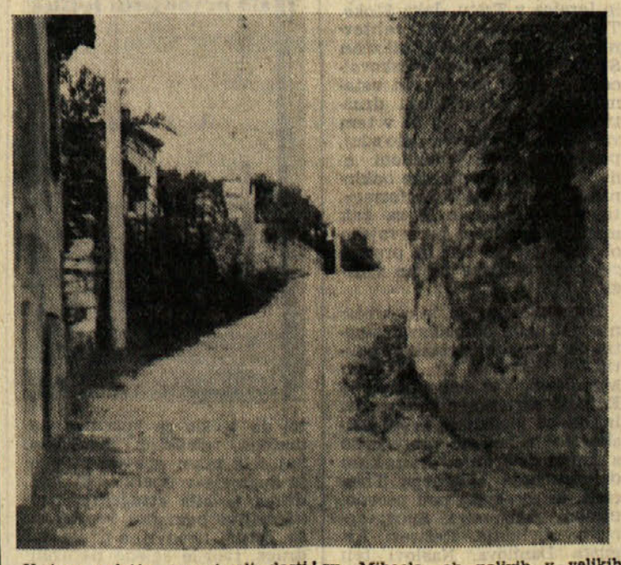

V tem poletju smo imeli dosti nalivov, zaradi tega so se bolj kakor poprej pokazale nekatere potrebe po javnih delih v Štandrežu. Postalo je očitno, da klanci v vasi ne bodo mogli dosti časa trpeti v makadamskem stanju. Ob vsakem velikem deževju voda cestišča tako razrije, da so klanci bolj podobni strugam hudournikov kakor pa voznim potem. Občinska uprava jih občasno tudi popravlja, vendar ne more biti kos divjanju deževnice. Voda, ki se nabere v Ul. sv. Mihaela, ob nalivih v velikih količinah dere po klancih in odnese z njih pesek. Preden ceste popravijo, mine nekaj dni. Vaščani se sprašujejo, če ne bi bilo morda bolje potrošiti še nekaj denarja za asfaltiranje klancev, ko je občina že asfaltirala pločnike in nekatere ceste v vasi. Saj bi na takšen način prav gotovo v nekaj letih prihranila denar, ki ga mora trošiti za plačevanje delavcev in nakup materiala, potrebnega za krpanje cest.

PODVIG MLADEGA ČLANA SPD

Mladinec Pintar z Oslavja na slovenski transverzali

Za člane SPD so po gorskih kočah enake ugodnosti kot za člane PZS

Planinska zveza Slovenije ima vsako leto po nekaj kandidatov za nagrado, ki je namenjena tistim planincem, ki napravijo predpisano pot po Sloveniji, po njenih vrhovih in gorskih postojankah, ki jo imenujejo slovensko transverzalo. Ta pot se začne na severni meji Slovenije na Pohorju, ter gre preko Kamniških planin, Karavank, Julijcev in Krasa do morja pri Kopru.

Doslej so opravili to pot povečini le planinci iz matične domovine. Letos pa se je nanjo odpravil tudi prvi goriški planinec in član Slovenskega planinskega društva iz Gorice 21-letni Boris Pintar z Oslavja.

Prosili smo našega transverzalca, naj bi nam povedal nekaj svojih vtisov o tej poti in kako je prišel na to zamisel.

V planinsko društvo v Gorici se je vpisal šele lansko leto, čeprav se je že prej zanimal za izlete, v kolikor mu je dopuščalo delo. Pintar je namreč zidar pri nekem goriškem podjetju in kot tak ima največ dela v poletnih mesecih, ki so najbolj primerni tudi za gorske ture. Letos si je vzel 11 dni dopusta in se kar sam, prave družine namreč ni mogel dobiti, odpravil najprej na Stajersko. Na Pohorju je v Mariborski koči zvedel o transverzali in takoj pokazal svoje zanimanje zanjo. Šel je na sedež planinskega društva v Mariboru, kjer so mu preskrbeli transverzalsko knjižico in potrebna navodila. Nato je krenil na pot.

V 11 dneh, kolikor jih je imel na razpolago, je opravil precej več kot polovico poti, ki jo navadno opravijo transverzalci v devetih letih, od Pohorja čez Kamniške planine in Karavank v Julijske alpe vse do Komne, kjer je dne 13. avgusta prekinil za letos svojo pot, ki jo namerava prihodnje leto nadaljevati preko tolminskih in idrijskih vrhov ter Nanosa in čez Kras do Kopra.

Na letošnji poti je obiskal 44 postojank in si oskrbel 37 predpisanih planinskih žigov in podpisov oskrbnikov teh postojank. Vreme je imel v glavnem lepo, le dva dni ga je malo motil dež prav okrog očaka Triglava.

Kakšna je bila na poti družba? Kot rečeno se je odpravil na pot sam. Vendar je povsod srečaval domače planince, s katerimi je večkrat prebil nekaj veselih uric. Na svoji poti je ugotovil, da so planinske postojanke v Julijcih bolje organizirane in oskrbovane kot na severnem delu Slovenije, čeprav je tudi tam postrežba dobra in obisk morda celo še večji. Vsekakor je bil povsod gostoljubno sprejet in z izkaznico SPD je bil naš transverzalec deležen enakih ugodnosti kot jih uživajo člani Planinske zveze Slovenije po gorskih zavetiščih.

«In nadaljevanje poti?» smo ga vprašali za zaključek našega razgovora.

«Prihodnje leto si bom poleti vzel toliko dopusta, da bom nadaljeval pot po transverzali do Kopra. Sicer pa bo zadnji del poti bolj dolgočasen, ker na Krasu ni gorskih velikanov, kot so Julijci,» je skoro z obžalovanjem ugotovil Boris in se odpravil na svoje zidarsko delo.

PO DOMAČIH ARENAH

V Dolini in Boljuncu

Dekleta Brega, ki so z borovkami prestale krst v odbojki

Juniorska nogometna ekipa Brega, ki se pripravlja na prvenstvo

Prvo moštvo Brega, ki je v nedeljo premagalo Primorje

V Nabrežini

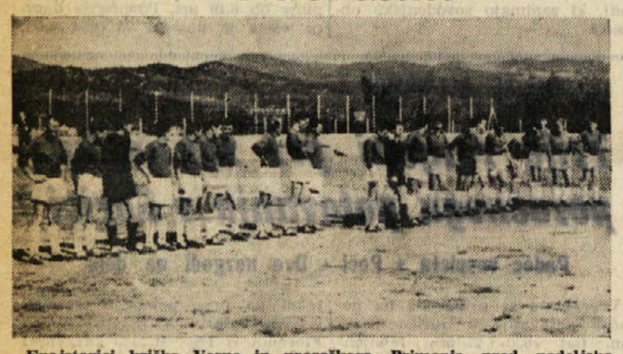

Enajstorici kriške Vesne in proseškega Primorja pred nedeljsko tekmo, kjer so Prosečani izgubili z 1:0

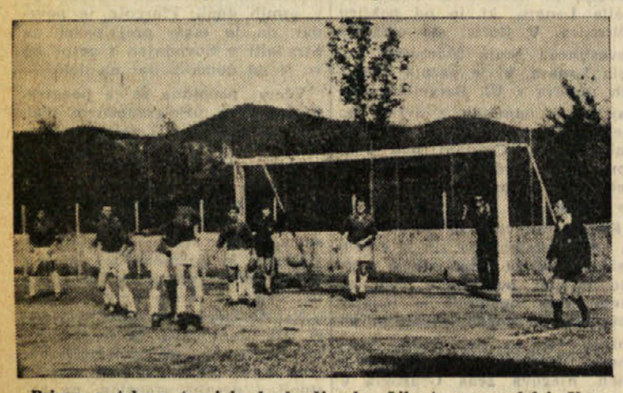

Prizor s tekme turnirja barkovljanske Libertas: napadalci Vesne pred mrežo Primorja

šport šport šport šport šport

V OKVIRU LETOŠNJEGA SLOVENSKEGA ŠPORTNEGA TEDNA

V prvi nogometni tekmi Repenci premagali Cankar

Odlični posegi vratarja Repna Miliča - Pri Cankarju najboljši Lakovič

Letošnji slovenski športni teden v Trstu je sprožil svoje kolesje tako zgodaj, kot še nikoli doslej. Zanimanje za to prireditev je letos izredno in tako so morali nogometaši začeti s kvalifikacijskimi srečanji že preteklo nedeljo, ko sta v lepem vremenu pritekli udeleženki prve tekme na igrišče stadiona pri Sv. Ivanu v naslednjih postavah:

Cankar: Ban, Šibelja, Cimprič, Lakovič, Rupnik, Švab, Oleník, Košuta, Gombač, Race (Pertot) in Počkaj.

Repen: Milič, Škabar Alojz, Škabar Albin, Suc M., Škrk, Guštin, Gomizelj, Ravbar, Škabar M., Škabar V., Hrovatič.

Gole sta dosegla: Škabar Milan v 10' p.p. in 30' d.p. ter Škabar Vojko v 12' d.p.

Sodnik: Štoka Alojz (Prosek).

Otvoritveno srečanje turnirja je preseglo pričakovanja ljubiteljev te igre, ki so se zbrali ob robu igrišča. Cankarju se je sicer poznalo, da ni vigrana ekipa, ki pa je skušala s poletom in požrtvovalnostjo zakriti druge svoje pomanjkljivosti. Repen pa je bil pravo odkritje, saj je to moštvo zaigralo izredno uravnovešeno, urejeno, racionalno in do neke mere tudi zrelo.

Tekma je imela v glavnem dve lici: v prvem polčasu je bil Cankar aktivnejši in je imel vrsto priložnosti za dosego gola. V drugem polčasu pa je Tržačanom zmanjkalo sape in je prišla do izraza boljša telesna kondicija Kraševcev, ki so diktirali tempo kot so sami hoteli. Kratka kronika:

Po začetnem napadu Cankarja v 3' je Repen že v 10' prišel v vodstvo. Lakovič je preusmeril nevaren napad Repna v kot. Iz kota streljano žogo je Škabar Milan z glavo nepbranljivo usmeril mimo nemočne Cankarjeve obrambe v mrežo: 1-0. Sedem minut kasneje je Repnu za las ušla podvojitev rezultata: isti igralec je žogo tik pred vrati zgrešil. Dve minuti kasneje je Košuta Boris izredno lepo podal žogo pred Miličeva vrata. Milič se je vrgel, toda žoge ni ujel. Gombač je iz bližine enega metra streljal v — roke klečečega vratarja. V 25' je Lakovič oster strel nasprotnega srednjega napadalca skoraj spremenil v avtogol. V 26' se je Milič zopet izkazal: Race je 2 metra pred vrati ostro streljal proti mreži Repna, toda vratar je žogo z izrednim refleksom ujel. Štiri minute kasneje je Gombač zopet zastreljal z glavo skoraj stoodstotni gol, s čimer se je prvi polčas praktično zaključil.

V začetnih minutah drugega dela igre je Cankar nekajkrat nevarno pritisnil, preden je vso pobudo prevzel Repen. Že v 1' je vratar Repna ponovno dokazal, da je najboljši mož na igrišču, dve minuti kasneje pa je srednji napadalec Gombač že tretjič zapravil izenačenje: sam pred vrati je predolgo okleval in je iz razdalje 5 metrov streljal mimo vrat. V 10' je Škabar Vojko sam prodrl z leve, preigral branilca Švaba, izvabil Bana iz vrat in nato z lahkoto streljal v desni kot nezavarovane mreže: 2-0. V 20' se je poškodoval Škabar Alojz in Kraševci so ostali v desetih. To je skušal izkoristiti Cankar, ki je v naslednjih petih minutah iztisnil iz sebe vse svoje sile, vendar brez uspeha. V 24' Cankarjaši niso znali izkoristiti hude gneče pred nasprotnim golom, nato pa je še Milič z izredno prisebnostjo v dveh minutah kar 4-krat rešil svojo mrežo v slogu, ki bi se ga ne branil tudi marsikateri bolj znani vratar. Repen je nato zopet prevzel pobudo in v 30' je Škabar Milan zopet iz protinapada sam prodrl skozi vrzel v Cankarjevi obrambi. Ban je stekel iz vrat, Škabar si je podal žogo v loku preko njega in streljal: 3-0. Tri minute kasneje bi Gomizelj skoraj dosegel še en gol. Sam je popeljal žogo preko igrišča, zopet izvabil vratarja iz vrat, podal preko njega in streljal, toda šibelja je zavrnil žogo s same vratne črte. V 34' je Gomizelj še enkrat nevarno streljal, toda Ban je bil tokrat na mestu. Repen se je odtlej očividno zadovoljil z doseženim rezultatom in se je pomaknil v obrambo. V zadnjih minutah je skušal Cankar s številnimi streli doseči gol, vendar brez uspeha.

V srečanju se je posebno izkazal vratar Repna Milič Franc, ki ima največ zaslug za zmago svoje ekipe. Poleg njega pa je izstopal kot igralec, strelec in režiser tudi Škabar Milan, ki je bil v polju nedvomno najboljši igralec. Pri Cankarju je bil vedno na mestu le Lakovič, ki je bil tudi zdaleka najboljši mož svoje ekipe.

Sodnik Štoka je opravil svojo dolžnost avtoritativno in nepristransko.

P. B.

ODBOJKA — Prejšnjo nedeljo v Dolini

Razveseljiva nastopa obeh šestork Brega

Le zaradi izkušenosti zmagi Bora in Krasa

Vedno je razveseljivo, če se med našo mladino pojavi novo športno društvo. Če pa to društvo zastavi svoje delo tako široko in uspešno, kot je na primer mlado društvo Breg iz dolinskega konca, potem je naše zadovoljstvo tem večje. To smo lahko ugotovili zlasti preteklo nedeljo, ko so se mladi člani tega društva spoprijeli kar na treh športnih frontah: v ženski in moški odbojki ter nogometu.

Breg je danes za Borom in Krasom tretje društvo na Tržaškem, ki se udejstvuje v odbojki in za Borom drugo, ki ima tudi žensko odbojkarsko sekcijo. In reči moramo, da je bil krstni nastop mladih Dolinčank več kot obetajoč, kljub na videz precej hudemu porazu. Njihove nasprotnice (2. ekipa Bora) so si namreč zagotovile zmago predvsem zaradi večje izkušenosti in umirjenosti, medtem ko so Brežanke zaigrale zelo požrtvovalno ter od seta do seta tudi bolj urejeno. Njihova glavna napaka je bil nezanesljivi servis, ki je bil glavni krivec poraza. V kolikor bodo igralke Brega osvojile vsaj določene tehnične prvine in tudi vpeljale sistem, lahko od njih pričakujemo že v kratkem času presenetljive dosežke. Druga ekipa Bora je po svoji strani zaigrala pod svojimi možnostmi, kar je posledica pomanjkljivega treninga večine igralk. Grajati pa moramo tudi to, da so borovke prišle na igrišče oblečene neenotno, s čimer so ne le krnile ugled svojega društva, ampak so tudi pokazale pomanjkanje spoštovanja do gostitelja. Obema ekipama tudi svetujemo, da se naučita pred tekmo — pozdravljanja.

Izid tekme: Bor II. — Breg 3-0 (15-3, 15-5, 15-9).

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Breg: Bandi Slavica, Čuk Mira, Slavec Divna, Slavec Nevenka, Foraus Tamara, Mahnič Majda in Corradin Eleonora.

Bor: Barej Lučka, Barej Sonja, Kenda Lidija, Racman Mara, Kriščak Nadja, Stegu Mira, Černe Ljuba.

Fantovska odbojkarska tekma je bila mnogo bolj razgibana. Igralci Krasa so tokrat pokazali eno svojih najboljših iger, zlasti pa je razveseljivo, da so se kot tolkači sprostili tudi tisti igralci, ki imajo za to možnost in sposobnost, pa se doslej niso posebno izkazali. Na obeh straneh pa smo videli vrsto napetih in uspelih akcij, ki so zvabile pri številnem občinstvu navdušeno odobravanje. Brežani so s svojo igro dokazali, da so v glavnem že preko osnovnih začetniških težav in imajo v svoji šestorki nekaj res obetajočih odbojkarjev, kakršnih se ne bi branil niti marsikateri bolj znani klub. Če so tekmo izgubili s 3-0 gre to na račun po eni strani zelo dobre igre Krasa, po drugi strani pa je bil neizbežen davek začetništvu, katerega mora plačati spočetka vsako moštvo.

Izid: Kras — Breg 3-0 (15-5, 15-6, 15-10).

Kras je nastopil z že znano ekipo. Postava Brega pa je bila naslednja: Žerjal Edvin, Lovriha Boris I, Lovriha Boris II, Klabjan Silvan, Maver Dušan, Glavina Sergij, Gerli Sergij in Zobec Igor.

Obe tekmi sta bili na igrišču pri šoli v Dolini.

T. O.

ATLETIKA — EVROPSKI POKAL ZA MOŠKE

Kljub vsemu SZ še vedno prva

Tekmovanje za agonistične senzacije in ne za tehnične rezultate

Tako pričakovani finalni del evropskega atletskega pokala je končno za nami. Sedaj ni ostalo v Evropi praktično nobenih velikih tekmovanj in lahko mirno pričakujemo konec sezone, ne da bi nam fantastični rezultati vzeli sapo. Predvsem v severnih državah, kjer največ nastopajo v juliju in avgustu, atleti kažejo ze znake utrujenosti.

Kvalitetno zelo neuspele polfinalne skupine v Oslu, Rimu in Zagrebu so vrgle slabo luč na začetek prve izdaje evropskega pokala. Strokovnjaki in ljudje, ki se za šport bolj površno zanimajo pa so le upali, da bodo prišle iz Stuttgarta vesti o svetovnih in evropskih rekordih. V Stuttgartu so atleti res navdušili občinstvo, vendar na svojevrsten način. Predvsem so se gledalci navduševali, ker so domači atleti uspešno konkurirali Sovjetom. Le malokrat pa so lahko pozdravili odličen rezultat, večkrat pa so morali tekmovalcem pri raznih tekih zaradi izrednega taktiziranja in pasivnosti celo žvižgati. Slabi rezultati so slabo spričevalo za atletsko tekmovanje, čeprav so bile borbe napete in položaj do skrajnosti dramatičen. Ko se bo navdušenje nad agonizmom poleglo, bodo ostale le številke in te so tako skromne, da bodo z neverjetno naglico izbrisane. Za zanimivost naj navedemo, da so bili v Stuttgartu doseženi le v panogah odlični rezultati, v 9 panogah so bile dosežene znamke normalne vrednosti za mednarodno tekmovanje, v 6 panogah pa odločno slabe. Na finalnem tekmovanju so bili izboljšani samo trije državni rekordi, evropski ali svetovni pa niso bili niti približani.

Odlične rezultate lahko štejemo 45"9 Badenskega na 400 m, 19,19 metrov Karaseva v krogli, 39"4 Sovjetske zveze v štafeti 4x100 m, 16,51 m Rückborna v troskoku in 5 m Nordwika s palico. Ostale tehnične panoge (skoki in meti) so bile solidne, prav tako tudi teki čez zapreke ter najkrajša in najdaljša proga, 100 in 10.000 m. Teki na srednje in dolge proge so razočarali, ker so tekači v nekaterih trenutkih bolj «hodili» kot tekli, samo, da bi bili sveži v končnem finišu.

Katero lahko imenujemo največjo vrlino tekmovanja? Nedvomno se bomo odločili za tek Badenskega v zadnji predaji štafete 4x400 metrov. Badenski je prejel palico z 20 m zaostanka za vodečim Nemcem Kinderjem in ga na cilju skoraj dohitel. Uradnega časa seveda nimamo, ker je šlo za štafetni tek, Badenski pa je za progo 400 m porabil ne več kot 45 sekund. Poljaki so imeli tudi največ smole. Na 200 m je Dudziak sigurno zmagal, v krivini pa je bila steza tako razmehčana, da ga je zaradi velike brzine zaneslo na stezo Nemca Schwarza. Čeprav je bil Dudziak 2 do 3 metre pred Nemcem in ga torej ni oškodoval, so bili sodniki nepopustljivi in so ga diskvalificirali. To je stalo Poljsko 6 dragocenih točk. Tudi v troskoku so Poljaki s 3. mestom nezadovoljni. Rezultat Rückborna 16,51 je sicer odličen, Schmidt pa se je med prvim skokom (16,41) poškodoval in ni več skakal. Po vsaj 6 letih izkušenj pa je znano, da ta atlet doseže najboljše rezultate v 5. ali 6. skoku.

Ekipno gledano bi bila lahko lestvica malo drugačna, če bi atlete točkovali tako, da bi zmagovalcu dali 7 (kar je bolj realno) in ne 6 točk. Vrstni red bi se sicer ne spremenil, Sovjetska zveza pa bi kljub vsem spodrsljajem v drugem dnevu le zbrala 5 točk več kot Zahodni Nemci, Poljska pa bi kljub diskvalifikaciji enega zmagovalca za nekaj prehitela Vzhodno Nemčijo.

Zahodni Nemci so bili na splošno za to tekmovanje odlično pripravljeni (bolj psihično kot tehnično), Sovjeti so pokazali, da se kljub zmagi nad ZDA še niso opomogli od tokijske katastrofe, Poljaki pa so menda v evropskem pokalu doživeli skupaj vse spodrsljaje cele sezone, ker so bili sicer pred začetkom tekmovanja odločno boljši od Nemcev.

Vzhodni Nemci so edini v šestorici izbrancev na splošno dosegli rezultate, s katerimi so računali, če izvzamemo spodrsljaje že utrujenega Maya in izreden podvig Rückborna. Francozi še nimajo popolne ekipe, Angleži pa so po izrednih uspehih v Tokiu doživeli padec, in kaže, da jih Beatlesi ne bodo rešili.

BRUNO KRIŽMAN

PO NEDELJSKIH NASTOPIH

ŠD Breg: žarišče športne dejavnosti

Društvo je vredno vsestranske podpore

Prejšnjo nedeljo se je ŠD Breg zopet predstavilo javnosti kar s štirimi tekmami: z dvema v odbojki in z dvema v nogometu. Tako se je slovesno in v velikem obsegu začelo jesensko predturnirsko delovanje.

Nogometno moštvo bo že prihodnjo nedeljo igralo tekmo v okviru športnega tedna, ki ga priredi SZ Bor. To bo služilo tudi kot priprava za prvenstvo III. kategorije, ki se bo začelo v drugi polovici oktobra. Za mlajše nogometno moštvo pa je čas priprav še krajši, saj začne juniorsko prvenstvo že 26. tm. s tekmo v Miljah z mlado enajstorico Fortitude.

Sportnega tedna se bodo udeležili tudi odbojkarji in odbojkarice, katerim preostaja le dober mesec, da se primerno pripravijo. Istočasno se mora vodstvo odločiti če tudi njih vpiše v redno prvenstvo, ki se bo začelo novembra.

Po vsem tem lahko sklepamo, da je bil nedeljski nastop za društvo izredne važnosti. Po zadovoljivi igri in doseženih rezultatih so nastopajoči dokazali, da so kos nalogam, ki jih čakajo. Seveda si ne smejo delati iluzij, ker je za dosego kvalitete potrebno še dosti vaj, truda in požrtvovalnosti, poleg seveda trenerjevega vodstva in nege.

Za vse to začetno vzdrževanje je vodstvo Brega že poskrbelo. Sedaj pa mu je potrebna vsestranska podpora posameznikov in tudi občinske uprave. Dolinska občina je tako obljudena, da ji tako društvo tudi v nadalje ne bi smelo biti v preveliko breme, posebno če pomislimo, da športno društvo koristno in zdravo zaposluje mladino in tudi pričа o naši prisotnosti in aktivnosti v tukajšnjem športnem življenju.

Ob tej priliki odbor Brega noče prezreti tistih, ki so pripomogli, da si je društvo lahko v tako kratkem času postavilo trdno podlago. Istočasno pa odbor Brega vabi tudi druge občane, da sledijo zgledu tistih, ki so po svojih močeh pripomogli ne le k ustanovitvi temveč tudi k obstoju in delovanju tega športnega žarišča v Bregu.

NOGOMET

Včeraj so odigrali vrsto mednarodnih tekem za razne pokale. Izidi so naslednji:

Za evropski pokal

v Bruslju ANDERLECHT (Belgija) - FENERBACHE (Turčija) 5:1

v Linzu GORNIK ZABRZE (Poljska) - LASK LINZ (Avstrija) 3:1

v Dublinu DRUMCONDRA (Irska) - VORWAERTS (V Nemčija) 1:0 (0:0)

Pokal sejemskih mest

v Malmoeu MÜNCHEN 1860 (Z. Nemčija) - MALMOE (Švedska) 3:0

v Solunu PAOK (Grčija) - WIENER SPORTKLUB (Avstrija) 2:1

Pokal pokalnih prvakov

v Sionu SION (Švica) - GALATASARAY (Turčija) 5:1 (1:1)

v Madridu ATLETICO MADRID (Španija) - DINAMO (Jugoslavija) 4:0 (2:0)

MEDNARODNI NOGOMET

Katastrofa C. zvezde 4:0 za Fiorentino

BEOGRAD, 15. — Crvena zvezda je danes doživela v prvi tekmi turnirja za sejemski pokal s Fiorentino pravcato katastrofo. Florentinci so namreč zmagali v Beogradu 4:0 (0:0). Gole so dosegli v 21' Bertini, v 36' Hamrin, v 40' Nuti in v 42' Bertini.

Beograjsko moštvo je nastopilo močno okrnjeno. Branilec Durković in napadalec Sekularac sta poškodovana, Dzajić in Škrbić pa nista nastopila, ker bosta morala v nedeljo obleči v tekmi proti Luksemburgu dres jugoslovanske reprezentance. Med tekmo pa sta se poškodovala še Bekić in Mihajlović, tako da je Crvena zvezda igrala v zadnjih 20 minutah le z devetimi igralci. Kljub temu se mora reči, da je zmaga Fiorentine popolnoma zaslužena. Najboljša sta bila vratarja Stojanović in Albertosi, ki sta bila večkrat deležna aplavzov 30.000 gledalcev.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Crvena zvezda — M. Stojanović, A. Stojanović, Jeztić, D. Stojanović, Čop, Bekić, Živković, Aćimović, Milošević, Klenkovski in Mihajlović.

Fiorentina — Albertosi, Rogora, Castelletti, Pirovano, Gonfiantini, Brizi, Hamrin, Bertini, Nuti, De Sisti, Morrone.

Sodil je avstrijec Haberfelner.

* * *

ŽENEVA, 15. — Izvršni odbor evropske nogometne zveze je sklenil, da bo finale turnirja za evropski pokal prvakov za 1966, leto 11. maja, za pokal pokalnih prvakov pa 4. maja. Švicar Wiederkehr, ki je predsedoval seji, je tudi javil, da bodo sedanji turnir za pokal evropskih narodov spremenili v prvenstvo Evrope za državne reprezentance. Ta se bo začel jeseni prihodnjega leta.

DUŠAN MORAVEC

Repertoarna samostojnost in odvisnost slovenskega gledališča v Trstu (1902-1920)

5.

(Ponatis iz «Dokumentov slovenskega gledališkega muzeja 4» - Ljubljana)

Dragocenejša od te pa je ugotovitev, da sta prinesli novi sezoni tudi že veliko več samostojnih prvin. Poleg nekaterih, večidel anonimnih iger, pri katerih spet ni do kraja ugotovljeno, če ni bilo spremenjeno le ime «Bogata jedinka», «Tretje zvonenje» itd.) so bile na sporedu še štiri igre, ki jih Ljubljana ni videla, dve slovanski in dve slovenski, napisani v samem tržaškem mestu.

Še pred Šubertovo «Žetvijo» je bila v prevodu intendanta Merharja uprizorjena na tržaškem odru (31. januarja 1909) njegova «Drama štirih revnih sten», ki ne prej ne kasneje ni prišla na ljubljanski spored. Tržačani so se svoje prednosti zavedali in vse napovedi so ponosno zatrjevale, da bo z avtorjevim dovoljenjem prvič v slovenskem jeziku uprizorjena «znamenita socialno-narodna igra s snovjo iz rudarskega življenja». Bila je res tako «polna življenja, polna realne aktualnosti», da je cenzura več mest omilila s krepkimi črtami. Vendar — uspeh je bil popoln in Tržačani so bili ponosni na to igro, ki je občinstvo navduševala in ganila, kakor je poročal zvesti kronist Edinosti. Drug, nič manj pomemben dogodek pa je bilo srečanje z «enim najboljšim del hrvatske dramske literature», z Vojnovičevim «Ekvinokcijem». To pot kajpada ni šlo za predstavo, ki bi je Ljubljana nikoli ne videla, vendar so Tržačani za celo sezono prehiteli Ljubljano (6. marca 1910 — 19. novembra 1910). V režiji Avguste Danilove, ki je igrala hkrati glavno vlogo, je dosegla predstava lep uspeh, ob katerem je bil zapisan en sam pomislek: ali kaže uprizarjati na tržaškem odru umotvore, ki stavljajo tako velike tehnične zahteve?

Zanimivost svoje vrste pa sta bili krstni predstavi obeh dramskih besedil tržaških pisateljev. Prvi primer sicer ni bil znamenit dogodek: uprizorili so «operetno burko» popularnega dolgoletnega režiserja in igralca v Trstu, Jaka Štoke. Tudi kot pisatelj manj zahtevnih odrskih besedil je bil znan Štoka gledališkim obiskovalcem in že iz sezon pred ustanovitvijo Dramatičnega društva in nemara je bil že v tem vzrok, da so njegovo delo zdaj, postavljeno na «poklicni oder», precej brezobzirno odklonili. Njegova «Moč uniforme», tako so pisali, je le za kak manjši oder in za nerazvajeno občinstvo brez vsakih pretenzij, resne kritike pa ne vzdrži.

Pomembnejše je bilo srečanje z drugim domačim dramatikom, z znanim tržaškim političnim delavcem dr. Josipom Mandičem. Več dni zapored je Edinost skrivnostno naznanjala, da bo gledališče svoje obiskovalce v nedeljo presenetilo s tremi izvirnimi dramskimi deli «nekega odličnega Tržačana, ki se skriva pod psevdonimom «Tugomir». Snov: socialno življenje. Režiser: Avgusta Danilova. Naslovi teh treh dramskih del: «Po petnajstih letih»; «V temi»; «Samaritanci»: Premiera: 16. januar 1910. Naj bo kakorkoli — besedila niso ohranjena in se moramo lastni sodbi odreči — bilo je nekaj nenavadnega za Trst, že ne glede na to, da je šlo za «prvinke domačega tržaškega pisatelja», kaj šele tako: ena od njih se je dogajala v operacijski sobi, druga je bila «tragedija neozdravljivo bolnega», vse tri pa so, četudi neodvisne druga od druge, tvorile «glede naturalističnega obdelovanja iste in socialne tendence harmonično celoto» in zapisana je bila sodba, da «razkrivajo gotovo modernega, po rešitvi življenjskih problemov nemirno stikajočega duha». Skratka: bil je ne le zanimiv, temveč tudi časten večer za tržaško gledališče in še na občnem zboru so ponovno govorili o tem, da so te tri igre zaradi svoje globoke vsebine splošno ugajale.

Za nas pa je posebno dragoceno spoznanje: ob teh in prej omenjenih predstavah je bila izpričana trdna volja po uveljavljanju samostojne poti pri izbiranju dramskih del, namenjenih tržaškemu odru.

6

Ta težnja pa je dobila še izrazitejši pečat v naslednjih štirih sezonah (1910-14), ko je prevzel umetniško vodstvo tržaškega gledališča dotedanji ljubljanski igralec in režiser Leon Dragutinović. V njegovem času se je vse delo nenavadno razmahnilo, tako organizacijsko kot repertoarno. Število predstav je nenehno raslo, ob njih pa so se mogli tržaški obiskovalci kaj hitro seznaniti s tistimi gledališkimi deli, ki so jim bila prej na voljo le ob gostovanjih italijanskih umetnikov: Dragutinović je že v prvi sezoni odprl vrata klasični drami, ustregel je daljni želji po opereti in malo kasneje pripravil z dirigentom Mirkom Poličem tudi prve operetne predstave.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II. TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50.— din, mesečno 1.000.— in letno 10.000 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst